Střední škola profesní přípravy,
Hradec Králové, 17. listopadu 1212, 500 03 Hradec Králové

Program poradenských služeb Střední škola profesní přípravy, Hradec Králové

IČO 62690400
IPO 600024024

Zřizovatel: Královéhradecký kraj
právní forma: kraj, IČO 70889546
adresa: Pivovarské náměstí 1245, 500 03 Hradec Králové

Zpracoval: Školní poradenský tým
Č.j.: SSPPHK/ 1551/2026/Ř

Obsah

1. Program poradenských služeb 2

2. Cíle programu 3

3. Školní poradenské služby 4

4. Školní poradenské pracoviště 5

   a) Vymezení činností ŠPP 6
   b) Personální zajištění 14
   c) Náplně práce jednotlivých členů 16
   d) Péče o žáky s OMJ 19
   e) Péče o žáky vyžadující PLPP 19
   f) Sportovní výcvikové a jiné kurzy a mimoškolní činnost 20
   g) Spolupracující subjekty 21

5. Preventivní program 23
   a) Základní údaje 24
   b) Evaluace PP 25
   c) Cíle PP 25
   d) Realizované programy 28

6. Strategie 30
   a) Šikana 30
   b) Kyberšikana 35
   c) Krádeže 39
   d) Vandalismus 40
   e) Tabák 42
   f) Alkohol a drogy 45
   g) Záškoláctví 46
   h) Nebezpečný útočník ve škole 47

7. Přílohy:

1. Roční plán prevence
2. Krizový plán
3. Plán výchovného poradce
4. Plán školního metodika prevence
5. Tiskopisy

- případová konference
- oznámení učitele
- žádost o intervenci
- krizová intervence ve třídě
- zápis z výchovné komise

6. Použité zkratky

1. Program poradenských služeb

Poskytování poradenských služeb ve škole se řídí vyhláškou č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských zařízeních, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. Podrobnosti k postupu školy při poskytování služeb žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb. Dále se řídí Školským zákonem č 564/2004 Sb.

Školní poradenské služby jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm. Za poskytování školních poradenských služeb zodpovídá ředitelka školy a jí pověření pracovníci.

Poradenské služby poskytované školou jsou koordinovány se školskými poradenskými zařízeními.

Program je určen pro žáky, učitele a zákonné zástupce Střední školy profesní přípravy v Hradci Králové, 17. listopadu 1212, Hradec Králové 500 03. Program je každoročně aktualizován týmem poradenských pracovníků školy a schválen ředitelkou školy.

2. Cíle programu

1. Prevence nežádoucích jevů
2. Uspokojování výchovných a vzdělávacích potřeb žáků
3. Řešení příčin školní neúspěšnosti
4. Zlepšení komunikace mezi žáky
5. Zlepšení komunikace s rodiči žáků
6. Pomoc sociálně znevýhodněným žákům
7. Kariérní poradenství
8. Pomoc při zvládnutí učebních nároků
9. Vytváření preventivních programů
10. Včasná intervence při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
11. Spolupráce s ŠPZ a SPC
12. Sledování účinnosti preventivního školního programu a vytvoření metodického zázemí pro jejich vytváření a realizaci
13. Příprava podmínek a rozšíření možností integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
14. Práce s nadanými žáky
15. Metodická podpora učitelům
16. Pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit širokou základnu primární prevence
17. Poskytovat podpůrné opatření pro žáky, sledovat a vyhodnocovat zvolené podpůrné opatření
18. Vybudovat příznivé sociální klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností ve škole
19. Začlenit žáky s odlišným mateřským jazykem do vzdělávacího procesu

3. Školní poradenské služby

Poradenské služby jsou poskytovány bezplatně na žádost žáků, zákonných zástupců a pedagogů. Informace a data o žácích a jejich rodičích jsou důvěrná a je s nimi nakládáno v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších úprav. Škola vede o poradenských službách poskytovaných členy ŠPP příslušnou dokumentaci.

Členové ŠPP se při poskytování poradenských služeb řídí pravidly, která nařizuje vyhláška č.197/2016 Sb. ve znění pozdějších úprav v § 2a odstavci 1:
„Pravidla poskytování poradenských služeb
(1) Při poskytování poradenských služeb školy a školská poradenská zařízení
a) dodržují účel poradenských služeb,
b) dodržují etické zásady poskytování poradenských služeb,
c) vycházejí z individuálních potřeb žáka, podporují jeho samostatnost a přispívají k jeho sociálnímu začleňování,
d) poskytují zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka zprávu a doporučení, které jsou výsledkem psychologické nebo speciálně pedagogické diagnostiky,
e) spolupracují s jinými školami a školskými zařízeními,
f) sledují a vyhodnocují poskytování navržených podpůrných opatření žáka,
g) informují žáka a zákonného zástupce žáka o poradenských službách poskytovaných školou nebo školským poradenským zařízením,
h) poskytují žákovi a zákonnému zástupci žáka podrobné a srozumitelné seznámení s průběhem a výsledkem poskytování poradenských služeb.“

4. Školní poradenské pracoviště

Školní poradenské pracoviště spadá do oblasti poradenských služeb ve škole, které jsou na Střední škole profesní přípravy zajišťovány výchovnou poradkyní, školními metodiky prevence, školním asistentem, statutární zástupkyní ředitele školy (kontakt se Školními poradenskými zařízeními), pracovnicí pověřeni úkoly v environmentální oblasti, zastupující a kooperující členkou. Školní poradenské pracoviště slouží k poskytování poradenských a konzultačních služeb pro žáky, jejich zákonné zástupce a pedagogy. Je koncipováno s ohledem na podmínky školy tak, aby umožňovalo důvěrnost jednání a zaručovalo ochranu osobních dat žáků.

S veškerými informacemi poskytnutými v rámci činnosti ŠPP je nakládáno v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., O ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů.

Odbornou a metodickou podporu poradenským pracovníkům ve škole poskytují především pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogická centra a střediska výchovné péče nebo další nestátní subjekty.

Ředitelka školy jmenuje školní poradenský tým převážně z učitelů specialistů, který následně pracuje pod jeho vedením na základě preventivního programu školy. Při řešení krizových situací je svolána výchovná komise ve složení: zástupce vedení školy, člen ŠPP (výchovný poradce, školní metodik prevence, sociální pedagog), třídní učitel a vedoucí učitel Odborného výcviku.

K jednání komise slouží jednací místnost v 1. patře školy.

a) Vymezení činností ŠPP

Výchovný poradce

Standartní činnost výchovného poradce se uskutečňuje v souladu s vyhláškou č.72/2005 Sb. ve znění pozdějších úprav:

Poradenské činnosti:

1. Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, tj. zejména:

a) koordinace mezi hlavními oblastmi kariérového poradenství-kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi zaměřenými k volbě vzdělávací cesty žáka,
b) základní skupinová šetření k volbě povolání, administrace, zpracování a interpretace zájmových dotazníků v rámci vlastní odborné kompetence a analýzy preferencí v oblasti volby povolání žáků,
c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství v této oblasti ve spolupráci s třídním učitelem,
d) poradenství zákonným zástupcům s ohledem na očekávání a předpoklady žáků ve spolupráci s třídním učitelem,
e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy,
f) zajišťování skupinových návštěv žáků školy v informačních poradenských střediscích krajských poboček Úřadu práce České republiky a poskytování informací žákům a zákonným zástupcům o možnosti individuálního využití informačních služeb těchto středisek,
g) poskytování služeb kariérového poradenství žákům cizincům se zřetelem k jejich speciálním vzdělávacím potřebám.

2. Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky, včetně spolupráce na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni.
3. Zprostředkování vstupní a průběžné diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.

4. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
5. Příprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinace vzdělávacích opatření u těchto žáků.
6. Poskytování služeb kariérového poradenství pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a zejména pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona.

Metodické a informační činnosti:

1. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy:
    a) v otázkách kariérového rozhodování žáků,
    b) s přípravou a vyhodnocováním plánu pedagogické podpory,
    c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
    d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů,
    e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
2. Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
3. Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy v otázkách kariérového rozhodování žáků, integrace, individuálních vzdělávacích plánů, práce s nadanými žáky apod.
4. Předávání odborných informací z oblasti kariérového poradenství a péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogickým pracovníkům školy.
5. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízení v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
6. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči dalších poradenských zařízení a jejich zajištění v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů.
7. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření.“

Školní metodik prevence

Poradenské činnosti:

1. Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli.
2. Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole.
3. Příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

Metodické a koordinační činnosti:

1. Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci minimálního preventivního programu školy.
2. Koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování.
3. Metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
4. Koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.
5. Individuální a skupinová práce se žáky a studenty s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání.
6. Koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti.

7. Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování.
8. Kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování.
9. Vedení písemných záznamů umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Informační činnosti:

1. Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy.
2. Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností.
3. Vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působící v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků.
4. Předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení.
5. Vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence.

Sociální pedagog

1. Podílí se na vytváření programu poskytování poradenských služeb ve škole, včetně preventivního programu školy a na poskytování těchto služeb.
2. Komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky, zákonnými zástupci a dalšími zainteresovanými subjekty.
I. Diagnostika a depistáž
1. Příprava, realizace a evaluace činností směřujících k identifikaci žáků s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek žáka. Vedení dokumentace a evidence související s identifikací těchto žáků.
2. Vyhledávání žáků ze zanedbávajícího, ohrožujícího a nepodnětného prostředí, žáků ohrožených sociálním znevýhodněním, školním neúspěchem a žáků s rizikem výskytu a rozvoje rizikového chování či výchovných problémů.
3. Realizace depistáže v třídním, školním, lokálním a rodinném prostředí, zejména s cílem odhalení rizikových jevů a náročných situací, které mohou negativně ovlivňovat vývoj žáka.
4. Diagnostika sociálního prostředí školy a klima třídních kolektivů.
5. Realizace sociálněpedagogické diagnostiky žáků zejména s výchovnými, vzdělávacími, vztahovými nebo jinými osobními problémy souvisejícími především s rodinným prostředím žáka.
II. Preventivní a intervenční činnost
1. Podpora duševního zdraví a wellbeingu žáků.
2. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na rozvoj sociálních a emočních dovedností, podporu zdravého životního stylu, pozitivního školního a třídního klimatu, bezpečného prostředí školy, zdravých vztahů, smysluplného trávení volného času a školní úspěšnosti.
3. Příprava a realizace preventivních aktivit zaměřených na předcházení rizikovému chování žáků.
4. Realizace včasné podpory třídního a školního prostředí směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání žáka.
5. Realizace včasné podpory v rodinném prostředí žáka směřující ke zlepšení podmínek pro vzdělávání.
6. Realizace individuálních a skupinových činností se žáky se zaměřením na podporu v oblasti školní docházky a studijní motivace.

7. Intervence v oblasti rizikového chování, výchovných obtíží, školní neúspěšnosti, špatných vztahů a neuspokojených potřeb žáků, při ohrožení rizikovými jevy a náročnými situacemi a jinými formami ohrožení zdravého vývoje žáka.

8. Spolupráce při zpracování náročných životních situací, podpora, participace a koordinace při zvládání krizových situací pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.

III. Konzultační, poradenské a informační činnosti

1. Informování žáků, zákonných zástupců a pedagogických pracovníků o nabídce poradenských a podpůrných služeb ve škole i mimo ni.

2. Poskytování individuální konzultace a odborného poradenství žákům a jejich rodinám v oblasti osobních, vztahových, rodinných a tíživých životních situacích a v oblasti vzdělávání, rizikového chování, výchovných a výukových obtíží ovlivňující zdravý vývoj a školní úspěšnost žáka ve školním i rodinném prostředí.

3. Poskytování dlouhodobé i krátkodobé sociálněpedagogické péče žákům s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.

4. Poskytování individuálního a skupinového poradenství pedagogickým pracovníkům v oblasti práce s žáky s potřebou podpůrných opatření, zejména z důvodu odlišných kulturních a životních podmínek, s výchovnými obtížemi, nízkou studijní motivací a nízkou účastí ve vzdělávání, žákům ohroženým školním neúspěchem a jinak ohroženým žákům a žákům vyžadujících zvýšenou podporu.

5. Zprostředkování odborné pomoci a péče žákům a jejich rodinám za účelem zvyšování školní úspěšnosti žáka.

6. Koordinace, zprostředkování nebo zajištění facilitace a participace na pohovorech, výchovných komisích, případových konferencích organizovaných orgány sociálně-právní ochrany dětí, případových setkáních a dalších setkáních s rodinou žáka.

7. Participace na pracovních poradách školy.

8. Komunikace, konzultace a spolupráce s pedagogickými pracovníky, kteří se podílejí na poskytování poradenských služeb ve škole, dalšími pedagogickými pracovníky školy, školských zařízeních pro preventivně-výchovnou péči a školských poradenských zařízení, pracovníky zdravotnických zařízení, s orgány státní správy, samosprávy a orgány činnými v trestním řízení, poskytovateli sociálních služeb apod.

9. Participace, ve spolupráci s dalšími pracovníky školy, na kariérovém poradenství pro žáky, zejména žáky se sociálním znevýhodněním.

IV. Metodické, koordinační a výchovně-vzdělávací činnosti

1. Přímá podpora žáků a koordinace činností směřujících k podpoře žáků při přípravě na výuku a při jejich zapojování do volnočasových aktivit ve škole i mimo školu.

2. Podpora žáků a jejich rodin při utváření a rozvíjení kompetencí v oblasti výchovy, vzdělávání a volného času a naplňování potřeb žáků.

3. Participace na přípravě a realizaci výchovně-vzdělávacích, volnočasových, osvětových a dalších akcích školy a podpora komunitního charakteru školy.

4. Participace na rozvoji klíčových kompetencí žáků v oblasti osobnostní a sociální výchovy.

5. Metodická podpora pedagogických pracovníků a koordinace práce se žáky v sociálněpedagogické oblasti.

6. Plánování, příprava, koordinace a evaluace procesu spolupráce na daném případu žáka a jeho rodiny.

7. Propojování aktivit školy s lokálními či regionálními aktivitami zejména v oblasti výchovně-vzdělávací, preventivní a aktivitami zaměřenými na propojování žáků z různých socioekonomických a kulturních skupin.

8. Spolupráce na podpoře budování pozitivních vztahů ve škole a pozitivního klimatu školy.

Školní asistent

Vykonává zejména tyto činnosti:

Indikovaně (po domluvě a případném pověření ze strany ŠPP, nebo vedení školy) provádí pedagogickou intervenci z dopadu jiných životních podmínek žáků do vzdělávání, nebo vyplývající z odlišného kulturního prostředí,

pomáhá v týmu vyhledávat žáky, kteří potřebují individuální pomoc.

V době tomu určené (zpravidla v den určeném pro ŠPP) pomáhá kontrolovat přípravy na vyučování žákům, kteří potřebují individuální podporu,

pomáhá v týmu koordinovat vzdělávání romských žáků a indikovanou preventivní činností předchází selhávání těchto žáků ve studiu,

Na podněty od vyučujících, pracovníků ŠPP, vedení školy pomáhá zprostředkovávat komunikaci s komunitou, rodinou a školou (popřípadě se účastní osobních setkání/konzultací).

Úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi školy a dalšími členy ŠPP a také s třídními učiteli

Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činností školního asistenta, navržení a realizování opatření.

Pracovník pověřený komunikací s PPP a SPC

Poradenské činnosti:

1. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (PPP a SPC) a středisky výchovné péče při zajišťování poradenských služeb přesahujících kompetence školy.

Metodické koordinační a informační činnosti:

1. Poskytování informací o činnosti školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu, o jejich zaměření, kompetencích a o možnostech využívání jejich služeb žákům a jejich zákonným zástupcům.
2. Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči.
3. Úzce spolupracuje s TU a ostatními pedagogy školy a předává jim informace z doporučení ŠPZ.

Pracovník pověřený oblastí environmentální výchovy

Poradenské činnosti:

1. Environmentální poradenství a poradenská pomoc při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků v oblasti ekologie.
2. Koordinuje realizaci plánu dalšího vzdělávání v oblasti environmentálního vzdělávání.

Metodické koordinační a informační činnosti:

1. Spolupracuje při realizaci preventivního programu ve škole.
2. Poskytuje ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění environmentální výchovy do jejich činností.
3. Spolupracuje s ostatními partnery v oblasti environmentálního vzdělávání, například se středisky ekologické péče, dalšími školami, neziskovými organizacemi.

b) Personální zajištění

Výchovné poradkyně: Mgr. Monika Víšková, Ing. Mgr. Simona Dolková
Školní metodik prevence – primárně řešení šikany: Mgr. Bohumil Vondráček
Školní metodička prevence – primárně řešení záškoláctví: Ing. Václava Formánková
Metodici prevence jsou navzájem zastupitelní ve všech oblastech prevence
Sociální pedagog: Mgr. et Mgr. Jan Vacek
Pracovník pověřený komunikací s SPC a PPP: Ing. Mgr. Simona Dolková
zástup Mgr. Carmen Simonová, ředitelka školy
Pracovník pověřený úkoly z environmentální oblasti, zastupující člen:
Mgr. Marcela Talavašková
Školní asistent: pan Josef Duna

Konzultační hodiny:
Mgr. Monika Víšková
sudé úterý od 8:00 do 13:30
v ostatních dnech k dispozici dle rozvrhu – naléhavé případy
telefonicky: 495 000 672
e-mailem: monika.viskova@sspphk.cz

Ing. Mgr. Simona Dolková
liché úterý od 8:00 do 13:30
v ostatních dnech k dispozici dle rozvrhu – naléhavé případy
telefonicky: 495 000 672
e-mailem: simona.dolkova@sspphk.cz

Mgr. Bohumil Vondráček
sudý čtvrtek od 8:55 do 13:15
lichý čtvrtek od 10:00 do 10:45
telefonicky: 495 000 678
e-mailem: bohumil.vondracek@sspphk.cz

Ing. Václava Formánková
každá sudá středa od 8:55 do 13:30
liché pondělí od 11:45 do 12:35
telefonicky: 495 000 680
e-mailem: vaclava.formankova@sspphk.cz

Mgr. et Mgr. Jan Vacek
sudá středa od 10:00 do 12:00
lichý čtvrtek od 10:00 do 12:00
telefonicky: 495 000 678
e-mailem: jan.vacek@sspphk.cz

Mgr. Marcela Talavašková
liché středa od 8:55 do 9:40
sudý čtvrtek od 8:55 do 9:40
telefonicky: 495 000 683
e-mailem: marcela.talavaskova@sspphk.cz

Pan Josef Duna
lichá středa od 8:00 do 13:30
telefonicky: 495 000 682
e-mailem: josef.duna@sspphk.cz

Časový prostor pro setkávání členů ŠPP je pro školní rok 2026/2027 stanoven na každý lichý týden ve středu od 7:00 hodin

c) Pracovní náplně práce jednotlivých členů

Výchovný poradce

Vykonává zejména tyto činnosti:

vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělání vyžaduje zvláštní pozornost a příprava návrhu opatření,

zprostředkovává diagnostickou a intervenční činnost pro skupiny žáků i jednotlivce,

metodicky vede ostatní pedagogické pracovníky a zprostředkovává jim informace o nových metodách pedagogické diagnostiky a intervence,

zajišťuje skupinové návštěvy žáků školy v informačních poradenských střediscích,

úzce spolupracuje se zákonnými zástupci a poskytuje jim informace o možnostech individuálního využívání poradenských služeb školy, školských a dalších poradenských zařízeních v regionu,

shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v jeho péči a zajišťuje je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů (spolu se členem ŠPP, pověřeným komunikací s PPP, SPC),

vede písemný záznam umožňující doložit rozsah a obsah činností výchovného poradce, navrhovaná a realizovaná opatření,

osobně řeší vzniklé výchovné a vztahové problémy,

koordinuje práci školního poradenského pracoviště,

Školní metodik prevence

Vykonává zejména tyto činnosti:

koordinace tvorby a kontrola realizace preventivního programu školy,

koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalizmu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, nekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů (dále SPJ),

iniciuje vzdělávání pedagogů školy v oblasti prevence rizikového chování

podporuje přípravu aktivit zaměřených na zapojení multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků - cizinců a jiných etnik: prioritou v rámci tohoto

procesu je prevence rasizmu, xenofobie a dalších jevů, které souvisí s otázkami přijímání kulturních a etnických odlišností,

koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence SPJ a dalšími odbornými pracovišti,
úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy a třídními učiteli,
činnost školních metodiků prevence je rozdělena na oblast tělovýchovy a sportu a oblast dalších aktivit,
vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činností školního metodika prevence, navržení a realizování opatření,
vypracovává roční plán činností,
administruje motivační program podpory žáků stavebních oborů.

Sociální pedagog (etoped)

Vykonává zejména tyto činnosti:

Vyhledávání a podpora rizikových žáků – žáci se zvýšeným rizikem školního neúspěchu, problémů v chování nebo v sociálním vývoji, včetně žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí.

Individuální poradenské a podpůrné rozhovory se žáky – krátkodobá, speciálně pedagogická a psychosociální intervence, práce s motivací, seberegulací, zvládáním zátěže, včasné zachycení problémů.

Spolupráce s třídnímu učiteli při řešení výchovných a vztahových problémů ve třídě – podíl na výchovných opatřeních, krizových intervencích a společné setkání s rodiči.

Mediace a řešení konfliktů – mezi žáky, mezi žákem a učitelem, případně při komplikované komunikaci s rodiči.

Skupinové preventivní a intervenční aktivity – práce se třídami (klima třídy, pravidla, šikana, rizikové chování), spoluúčast na preventivním programu školy. Možnost sledování žáka/žáků při vyučování. Spolupráce s rodinou a navazujícími službami – komunikace s rodinou žáka, školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC, SVP), OSPOD, neziskovými institucemi, dětskými domovy, domovem mládeže a dalšími institucemi dle potřeby.

Pracovník pověřený komunikací s SPC a PPP

Vykonává zejména tyto činnosti:

provádí odbornou metodickou činnost pro pedagogické pracovníky,

je pracovníkem určeným pro styk s poradenskými zařízeními,

shromažďuje odborné zprávy, doporučení ze ŠPZ a SPC a uchovává je v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů,

informuje ostatní pedagogy školy o podpůrných opatřeních, které žáci při výuce vyžadují.

Koordinátor v oblasti environmentální výchovy

Úkolem koordinátora EVVO je především:

koordinovat realizaci EVVO na škole,

zvyšovat svou odbornou a metodickou připravenost pro aktivity školního koordinátora,

poskytovat ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činnosti, iniciovat spolupráci s dalšími partnery v oblasti EVVO, např. se středisky ekologické výchovy environmentálně zaměřenými neziskovými organizacemi v regionu a ostatními školami.

Zastupuje výchovného poradce a metodiky prevence.

Školní asistent

Vykonává zejména tyto činnosti:

Indikovaně (po domluvě a případném pověření ze strany ŠPP, nebo vedení školy) provádí pedagogickou intervenci z dopadu jiných životních podmínek žáků do vzdělávání, nebo vyplývající z odlišného kulturního prostředí

pomáhá v týmu vyhledávat žáky, kteří potřebují individuální pomoc

V době tomu určené (zpravidla v den určeném pro ŠPP) pomáhá kontrolovat přípravy na vyučování žákům, kteří potřebují individuální podporu

pomáhá v týmu koordinovat vzdělávání romských žáků a indikovanou preventivní činností předchází selhávání těchto žáků ve studiu,

Na podněty od vyučujících, pracovníků ŠPP, vedení školy pomáhá zprostředkovávat komunikaci s komunitou, rodinou a školou (popřípadě se účastní osobních setkání/konzultací)

Úzce spolupracuje s výchovnými poradkyněmi školy a dalšími členy ŠPP a také s třídními učiteli. Vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činností školního asistenta, navržení a realizování opatření.

d) Péče o žáky s OMJ

Podpora žáků cizinců ze strany školy

Individuální přístup, dle konkrétních vzdělávacích potřeb žáka:

- v případě potřeby zařazení žáků cizinců do 1. stupně PO (podpůrná opatření)
- podpora členů Školního poradenského pracoviště (výchovná poradkyně, metodici prevence)
- překlad školních dokumentů – Školní řád
- realizace nabídky jazykové podpory v českém jazyce
- individuální přístup učitelů v hodinách, kontrola pochopení učiva, přizpůsobení komunikace se žákem s ohledem na úroveň pochopení pokynů v českém jazyce
- hodnocení výsledků vzdělávání je převážně formativní a zejména jsou hodnoceny individuální pokroky, žák není srovnáván s ostatními žáky
- jednání třídních učitelů s rodiči nebo jinými příbuznými žáků
- individuální rozhovory třídních učitelů s žáky na téma adaptace na nové prostředí
- zjišťování informací o jazykové vybavenosti žáků, o jejich předchozím vzdělávání a osobnostních předpokladech k zvládnutí zátěžové životní situace
- citlivý přístup k začleňování žáků do třídních kolektivů
- v případě potřeby příprava podkladů na vytvoření Plánů pedagogické podpory (zaměřených na podporu v adaptaci na nové životní podmínky a školní prostředí, postupného odstraňování jazykové bariéry, v začleňování do třídního kolektivu, v účasti na aktivitách organizovaných školou – kroužky)
- *třídní učitelé intenzivně spolupracují s dalšími vyučujícími, kteří se podílí na vzdělávání žáka*

  V případě potřeby, na základě získaných poznatků vypracuje třídní učitel na žáka Plán pedagogické podpory a pravidelně v průběhu školního roku bude vyhodnocovat účinnost nastavených podpůrných opatření v zájmu žáka.

e) Péče o žáky vyžadující PLPP

Plán pedagogické podpory (dále jen „PLPP“) zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. PLPP bude vypracován na základě vyhodnocení speciálních vzdělávacích potřeb žáka. PLPP bude vyhodnocován vždy do 3 měsíců od jeho vyhotovení, a to v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka a s výhledem, zda vedou

k naplnění stanovených cílů. Není-li tomu tak, doporučí škola (výchovná poradkyně) zletilému žákovi nebo zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení ŠPZ poskytuje škola podpůrné opatření na základě PLPP.

Plán pedagogické podpory škola také pro žáky s obtížemi v ekonomické oblasti života. Žákům, kteří z finančních důvodů vypomáhají v rodinách s úhradou nákladů na bydlení nebo sami jsou již rodiči je umožněna změna v organizaci výuky. PLPP vytvořen pro žáka je PO 1.stupně a jeho cílem je podpořit žáka v úspěšném průběhu denního studia a v jeho úsilí dosáhnout výučního listu i přes složitou životní situaci. Vstupní informace zajišťuje třídní učitel.

f) Sportovní výcvikové a jiné kurzy a mimoškolní činnost

Aktivity organizované školou a probíhající mimo školu, především v přírodě, jsou v souladu s § 17 odst. 1 písm. a vyhlášky č. 13/2005 Sb. o středním vzdělávání a podle metodického pokynu MŠMT k organizování kurzů.

V rámci environmentálního vzdělávání spolu s tělesným rozvojem žáků organizujeme výlety do CHKO a NP dle finančních možností a zájmu žáků, ekologické a sportovní dny v okolí Hradce Králové, výlety a exkurze zaměřené na kulturní památky a významné lokality.

Základem těchto aktivit je poskytovat žákům možnosti naplnění volného času mimoškolní činností se zaměřením zejména na aktivní odpočinek, rozvoj jejich schopností a zájmů. Snaha pedagogických pracovníků je v žácích posilovat vlastnosti jako jsou: respekt k ostatním spolužákům, tolerance, dodržování pravidel, soutěživost, spravedlnost a čestnost. Činnosti jsou především sportovně environmentální, ale také zaměřené na kulturně poznávací činnosti, návštěva hradů, zámků a přírodních zajímavostí. Mnozí žáci naší školy památky s rodiči nenavštěvují vůbec nebo jen minimálně, ať již z ekonomických důvodů nebo z nezájmu trávení volného času v přírodě. Proto je velice potřebné těchto mimoškolních aktivit, aby si žáci rozšířili povědomí o České republice a nabídlo se jim možnost trávení volného času jinak než doposud. Především díky schváleným grantům je možné toto uskutečňovat.

V nemalé míře upevňování výše uvedených vlastností má za význam připravit žáky na spolupráci a zodpovědnost v profesním životě a tím uplatňovat získané znalosti a vědomosti ve svém oboru. Významným cílem mimoškolních aktivit je předcházení rizikovému chování a tím i zapojení do kvalitního, plnohodnotného života, získat vhodné zaměstnání, a především si ho udržet.

g) Spolupracující subjekty

KÚ KHK https://sipkhk.cz

PPP Hradec Králové https://www.poradenstvikhk.cz/ppp/ppp-hradec-kralove/

Laxus – sociální a adiktologické služby pro uživatele nelegálních drog, alkoholu, patologické hráče a jejich blízké poskytované ambulantní formou. http://www.laxus.cz/

Policie ČR Prevence, akce, kontakty - Policie České republiky

Prostor Pro, o.p.s. - preventivní programy Spirála - dlouhodobé, kontinuální a interaktivní působení v oblasti prevence rizikového chování žáků a studentů škol i školských zařízení v Královéhradeckém kraji. Realizuje preventivní programy a nabízí rady, pomoc a konzultace pedagogům, žákům a studentům i jejich rodinným příslušníkům v oblasti projevů rizikového chování. http://www.prostorpro.cz/preventivni-programy-spirala.html

Semiramis, z.ú. - Centrum primární prevence poskytuje školám a odborné i laické veřejnosti profesionální intervenci a odborné poradenství v oblasti primární prevence rizikového chování. Toto realizuje prostřednictvím dlouhodobých programů specifické primární prevence, poradenských a vzdělávacích aktivit, čímž se snaží u dětí a mládeže předcházet problémům spojeným s rizikovým chováním nebo tyto problémy oddálit do co nejpozdějšího věku. http://www.os-semiramis.cz/

Středisko výchovné péče např. Návrat, Pyramida, **Kompas** nabízí všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, u nichž ještě nejsou důvody pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních. Pro děti ve věku od 3 do 26 let (po dobu školní docházky). http://www.svphk.cz/, https://svppyramida.cz/, https://www.svpkompas.cz/

Nomia - psychologická poradna pro oběti násilí, dětské krizové centrum. Zaměřuje se zejména na rozvodové a porozvodové konflikty s násilím ve vztazích, na pomoc obětem domácího násilí a trestné činnosti, týraným, zneužívaným a zanedbávaným dětem. Pracují rovněž s pachateli trestné činnosti. https://nomiahk.cz/

KAM - nezisková organizace zaměřená na práci s mládeží v rámci celé České republiky Jakožto certifikovaná organizace pro poskytování všeobecné primární prevence pracuje také na základních a středních školách.

https://kam.cz/

Sociálně právní ochrana dětí (OSPOD) - na pracovníky oddělení OSPOD se může obrátit každý, kdo chce upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití

práv vyplývajících z rodičovské odpovědnosti nebo na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti příp. jiné skutečnosti, které se váží k právům a zájmů dětí. Při ochraně zájmů a práv nezletilých dětí pracovníci oddělení OSPOD spolupracují se státními orgány, pověřenými osobami, školami, školskými zařízeními a poskytovateli zdravotnických služeb, popřípadě dalšími zařízeními určenými pro děti, tzn. zástupci těchto subjektů se na ně mohou také obracet. https://www.hradeckralove.org/socialne-pravni-ochrana-deti/ds-2071

Městská policie

https://www.hradeckralove.org/oddeleni-prevence-kriminality/ms-25672/p1=25672

Salinger - poskytuje mladým lidem podporu v začleňování do společnosti.

http://www.salinger.cz/

NZDM Modrý pomeranč – nízkoprahové zařízení, které nabízí podporu dětem a mladým lidem, kteří nemají kde a jak bezpečně trávit volný čas.

Péče o duševní zdraví, z. s. – nabízí služby ve střediscích např**.** CENTRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ HRADEC KRÁLOVÉ https://pdz.cz/centrum-dusevniho-zdravi-hradec-kralove/, CENTRUM DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ PARDUBICE https://pdz.cz/centrum-dusevniho-zdravi-pardubice/ - organizace podporuje osoby starší 16 let, kterým do života vstoupila schizofrenie, bipolární afektivní porucha, neurotické poruchy, porucha osobnosti či další vážná duševní onemocnění

Institut paměti národa - kromě dokumentaristiky (svědectví a natáčení rozhovorů s pamětníky) se pobočky věnují vzdělávacím projektům, pořádají výstavy, setkání, besedy a spolupracují se školami.

https://www.postbellum.cz/

Liga proti rakovině – nezisková organizace, která se věnuje primárně onkologickým pacientům a prevenci tohoto onemocnění. Pořádá putovní výstavy o zdravém životním stylu. https://www.lpr.cz/

4. Preventivní program

a) Základní údaje

Název a adresa školy, pro kterou platí MPP	Střední škola profesní přípravy, Hradec Králové 17. listopadu 1212, Hradec Králové 500 03
Jméno a příjmení ředitelky školy Telefon e-mail	Mgr. Carmen Simonová 495 000 660 carmen.simonova@sspphk.cz
Jméno a příjmení zástupce ředitelky školy pro poradenskou činnost Telefon e-mail	Mgr.et Mgr. Jan Vacek 495 000 678 jan.vacek@sspphk.cz
Jméno a příjmení 1. školního metodika prevence	Mgr. Bohumil Vondráček
Telefon	495 000 678
e-mail	bohumil.vondracek@sspphk.cz
2. školní metodičky prevence	Ing. Václava Formánková
Telefon	495 000 681
e-mail	vaclava.formankova@sspphk.cz
Jméno a příjmení výchovného poradce	Mgr. Monika Víšková (vedoucí týmu ŠPP) Ing. Mgr. Simona Dolková
Telefon	495 000 672
e-mail	monika.viskova@sspphk.cz simona.dolkova@sspphk.cz
Počet tříd běžných	14
Počet tříd zřízených podle § 16, odst. 9 ŠZ	15
Počet žáků v běžných třídách	274 žáků
Počet žáků ve třídách § 16, odst. 9 ŠZ	125 žáků

Preventivní program je vypracován na základě Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (MŠMT č. j.: 21291/2010-28) a Metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (MŠMT č. j.: 21149/2016). Preventivní program školy se zaměřuje na koordinaci a realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, násilí, šikany, závislostního chování, vandalismu, rizikového chování a dalších nežádoucích jevů. Je součástí výchovně vzdělávacího programu školy. Snaží se o popis a zmapování činnosti výchovných pracovníků školy. Dále se zaměřuje na možnosti začlenění kulturních, sportovních a jiných vhodných prvků do výchovně vzdělávacího procesu. Obsahuje návodné postupy v případě výskytu negativních sociálních jevů a seznam institucí spolupracujících se školou. Základním principem a strategií PP je preventivní působení na výchovu žáků nejen ve výchovně vzdělávacím procesu, ale také snaha nabídnout žákům školy program, vedoucí k výchově mládeže, ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního myšlení a chování a nepochybně k rozvoji a vývoji celé osobnosti, včetně komunikačních dovedností a sociálního rozvoje osobnosti. PP je určen pro žáky, rodiče a pedagogické pracovníky školy a ve svém důsledku má vést k pozitivní změně klimatu školy s minimem kázeňských problémů žáků ve škole i mimo školu. Aktivity školy jsou cíleně směřovány k efektivní specifické primární prevenci a k rozpoznání a zajištění pomoci včasné intervence nebo krizové intervence.
Za efektivní prevenci škola považuje zejména kontinuální a komplexní a interaktivní programy v menších skupinách, dále vytváření dobrého klimatu ve třídě a ve skupině. Nedílnou součástí PP je dílčí Preventivní program pro probíhající školní rok.
Na preventivním programu školy se podílí vedení školy, pedagogický sbor, pracovníci školního poradenského pracoviště a zejména metodici prevence.

Při výskytu rizikového chování či sociálně patologického jevu postupuje škola v souladu s výše uvedeným doporučením MŠMT, které se také zabývá otázkami, jak postupovat a co dělat v konkrétním případě, poskytuje tak pedagogovi a dalším pracovníkům školy rámcový koncept postupu.

b) Evaluace PP

Na evaluaci se podílí všichni pedagogičtí pracovníci školy a členové školního poradenského pracoviště, kteří podávají v průběhu školního roku informace o výskytu rizikového chování, absolvovaných akcích nespecifické i specifické prevence, potížích jednotlivých žáků/tříd/ročníků na pracovištích, předmětových poradách, pedagogických radách a v rámci individuálních schůzek.

Hodnocení plnění PP na období celého školního roku. ***Společná schůzka ŠPP - metodiků prevence, výchovné poradkyně, zástupců vedení školy a vedoucích pracovních středisek je orientačně stanovena na každou 1. lichou středu v měsíci.*** Během společného jednání je cíleno na efektivitu PP školy a společné konzultace řešení aktuálních případů, včetně analýzy, vyhodnocení a opatření ke zlepšování klimatu školy.

Cílem PP školy je vytvořit komplexní dlouhodobou preventivní strategii, ve které bude začleněno vše potřebné a důležité z hlediska prevence pro žáky SŠPPHK, pedagogy a rodiče žáků. V PP školy jsou vybrané pouze nejdůležitější cíle s důrazem na jejich efektivní řešení, se zřetelem na odstranění škodlivosti a nebezpečnosti nežádoucích jevů. Spočívají v systematičnosti a komplexnosti v působení na žáka jako na osobnost. Důsledkem cíleného výchovného působení na žáky by mělo být utvoření takových návyků, které povedou ke zdravému životnímu stylu, ke správné životosprávě, k emoční vyrovnanosti žáků a k vytvoření pozitivního klima ve škole. Konkretizované cíle z hlediska krátkodobého i dlouhodobého řešení jsou uvedeny v dílčích PP.

Dílčí zprávy o práci a aktivitách ŠPP je jedenkrát ročně zpracováno v písemné formě, a to každým členem ŠPP. Při monitorování názorů na efektivitu a hodnocení mohou pracovníci poradenského pracoviště využívat standardizovaných dotazníků a anket, dále mohou požádat jednotlivé zástupce ředitele školy o poskytnutí závěrů z předmětových komisí a pedagogických porad. Komplexní hodnocení za školní rok se stává součástí výroční zprávy školy.

c) Cíle PP

Trvalým záměrem programu primární prevence je:

- vytvoření příznivého psychosociálního klimatu ve škole
- výchova žáků ke zdraví a zdravému životnímu stylu
- působení na žáky s rizikovým chováním
- zaměření na nabídku volnočasových aktivit
- zajištění aktivního sociálního učení vedoucí ke zkvalitnění mezilidských vztahů

- školní poradenství, spolupráce s rodiči a veřejností
- oddalovat nebo snižovat výskyt rizikového chování
- zvyšovat schopnost žáků činit informovaná a zodpovědná rozhodnutí
- mít dlouhotrvající vliv na změnu chování
- pojmenovat problémy z oblasti rizikového chování
- pomáhat jedincům, kteří pocházejí z nejvíce ohrožených skupin (minoritám, cizincům, žákům zdravotně či sociálně znevýhodněným) při ochraně jejich lidských práv a začleňování do kolektivu třídy a školy
- Nabídka volnočasových aktivit

Primární prevence rizikového chování u žáků se zaměřuje na předcházení rozvoje rizik, které směřují zejména k následujícím rizikovým projevům v chování žáků:

- agrese, šikana, kyberšikana a další formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extrémismus, rasismus a xenofobie
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání všech návykových látek, patologické hráčství
- rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
- spektrum poruch příjmu potravy
- negativní působení sekt
- sexuální a rizikové chování
- pomoc žákům s poruchou autistického spektra

Cíle jsou zásadní součástí PP. Jsou charakterizovány pro dané cílové skupiny a navazují na dlouhodobé cíle. Při jejich plánování a definování členy poradenského pracoviště byly upřednostněny cíle a takové aktivity, které se dlouhodobě jeví nejdůležitější. Vzhledem ke komplexnosti jevů však nelze považovat za ukazatele úspěšnosti pouhá čísla řešených případů, ale dlouhodobá práce na zdravém klimatu školy.

V rámci cílů jsou pro žáky realizovány programy primární prevence formou besed, interaktivních a vzdělávacích seminářů, pobytových akcí, zážitkových akcí, různých exkurzí a aktivit, formou individuálních konzultací a přednášek. Všechny typy programů mají jasně vyhraněný obsah pro danou cílovou skupinu a jsou časově vymezené.

Specifickou cílovou skupinou při uplatňování cílů jsou rodiče (zákonní zástupci) žáků. Rodiče jsou informováni o práci ŠPP při vstupním přijímacím řízení a v průběhu studia jsou třídními učiteli upozorňováni na možnost konzultací s výchovnými pracovníky školy.
Cíle preventivního programu školy jsou zahrnuty v práci celého pedagogického sboru. Pedagogové využívají spolupráci se školním poradenským pracovištěm při řešení případů, u kterých je vhodná intervence člena ŠPP v jakémkoliv rozsahu. Součástí práce školního poradenského pracoviště je i spolupráce s vedoucími jednotlivých pracovních středisek.
Charakteristika krátkodobých cílů:

- důsledné sledování absence všech žáků a připomínání nutnosti docházky k úspěšnému ukončení studia
- vytvořit nabídku volnočasových aktivit a motivovat žáky k jejich účasti
- zaměřit se ve větší míře na prevenci kouření
- zvýšit informovanost pedagogů v problematice šikany a kyberšikany
- posílit spolupráci zákonných zástupců se školou
- propagovat možnost anonymních sdělení o problémech žáků prostřednictvím schránky důvěry
- zapojovat co nejvíce žáků do projektů školy a dalších mimoškolních aktivit
- zaměřit se na práci třídního učitele k posílení klimatu tříd

Charakteristika dlouhodobých cílů:

- vytvořit funkční preventivní program školy tím, že se do jeho tvorby a realizace zapojí všichni pedagogičtí pracovníci školy
- pokračovat v budování optimálního klimatu školy, dobrých mezilidských vztahů, jak mezi žáky, tak i mezi žáky a ostatními pracovníky školy, při kterých dochází ke zvyšování sociální kompetence žáků, k rozvoji dovedností, které vedou k odmítání všech forem sebedestrukce, projevů agresivity a porušování zákona
- podporovat průběžné vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování
- provádět školení pedagogů zaměřená na komunikaci s kolektivem tříd a jeho vedení
- prostřednictvím pravidelných hodin Úvodu do studia a Osobnostní výchovy zvyšovat sociální kompetence žáků, vést je k zodpovědnosti za své chování

- usilovat nadále o dobré vztahy mezi školou a rodinou, podporovat zákonné zástupce ke spolupráci se školou
- průběžně sledovat situaci ve škole z hlediska výskytu sociálně patologických jevů, věnovat pozornost včasnému záchytu ohrožených žáků

d) Realizované programy

Název programu	**Dotazníkové anonymní šetření**
Stručná charakteristika programu	Preventivní anonymní dotazníkové šetření zaměřené na případné patologie v třídním kolektivu
Realizátor	Školní metodik prevence
Počet hodin programu	Cca 35 minut v každé třídě
Termín konání	Začátek školního roku / začátek 2.pololetí
Adresát	První ročníky/ všechny ročníky
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	**Partnerské vztahy, problematika AIDS**
Stručná charakteristika programu	Budování zdravých partnerských vztahů, rizika sexuálního chování
Realizátor	Externí realizátor / KAM
Počet hodin programu	120 min
Termín konání	Podle nabídky
Adresát	Všechny první ročníky
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	**Návykové látky**
Stručná charakteristika programu	Preventivní přednáška
Realizátor	PČR, externí přednášející podle nabídky
Počet hodin programu	Cca 120 min
Termín konání	V průběhu školního roku
Adresát	Podle výběru TU
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	**Zdravý životní styl**
Stručná charakteristika programu	Přednáška a workshop pro vybrané potravinářské obory
Realizátor	Externí přednášející
Počet hodin programu	Cca 4h
Termín konání	V průběhu školního roku
Adresát	Dle výběru vedoucí praktického střediska
Zodpovědná osoba	ŠMP

Název programu	**Šikana**
Stručná charakteristika programu	Výukové filmy s následnými metodickými listy
Realizátor	TU v rámci US
Počet hodin programu	Cca 1-2 hodiny
Termín konání	V průběhu školního roku
Adresát	Všechny první a druhé ročníky
Zodpovědná osoba	TU

Název programu	**Ekologické aktivity**
Stručná charakteristika programu	Exkurze, zážitkové programy
Realizátor	Environmentální pedagog
Počet hodin programu	Cca 8 hodin
Termín konání	V průběhu školního roku
Adresát	Všechny první a druhé ročníky
Zodpovědná osoba	TU

Výběr tematických besed, přednášek a seminářů

Návštěvy historicky důležitých míst v ČR

Výstava výtvarných prací žáků

Vánoční besídka

Školní turnaje, soutěže

Besedy k sociálně nebezpečným jevům

Promítání výukových filmů – prevence kriminality

Účast na besedách k tématům drogy, šikana

Filmová a divadelní představení

Školní a mimoškolní sportovní soutěže

Ekologické aktivity – Hučák, Plachta, Den Země

Využití školní knihovny

Programy organizované Úřadem práce
Prevence kriminality – vězeňská správa
Zdravý životní styl
Školní výlety
Školní kroužky
Zvýšení informovanosti pedagogů v oblasti šikany
Finanční podpora žáků organizovaná královéhradeckým krajem

5. Strategie rizikového chování

a) Šikana - rizikového chování

šikanování – (z fr. chicane = týrání)

Způsob chování umožňující většinou v bezprostřední komunikaci fyzickým a psychickým týráním druhých získat nad nimi pocit převahy, moci či určité výhody. Jde o jednání agresivní, často nezákonné, ale trpěné a mnohdy podporované určitou skupinou. Lze je charakterizovat jako chování asociální. Podhoubí šikany je v osobnostních rysech týrajícího i jeho oběti a v lhostejnosti okolí, v sociální atmosféře, v některých ideologiích ….

(Velký sociologický slovník, Univerzita Karlova, Vydavatelství Karolinum, 1996 Praha)

Nepřímé znaky šikanování
například:

- Žák je o přestávkách často osamocený, ostatní o něj nejeví zájem, nemá kamarády
- Při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními
- Při přestávkách vyhledává blízkost učitelů
- Má-li žák promluvit před třídou, je nejistý, ustrašený
- Působí smutně, nešťastně, stísněně, mívá blízko k pláči
- Stává se uzavřeným
- Jeho školní prospěch se někdy náhle a nevysvětlitelně zhoršuje
- Jeho věci jsou poškozené nebo znečištěné, případně rozházené
- Zašpiněný nebo poškozený oděv
- Stále postrádá nějaké své věci
- Odmítá vysvětlit poškození a ztráty věcí nebo používá nepravděpodobné výmluvy

- Mění svoji pravidelnou cestu do školy a ze školy
- Začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole
- Odřeniny, modřiny, škrábance nebo řezné rány, které nedovede uspokojivě vysvětlit

Přímé znaky šikanování

například:

- Posměšné poznámky na adresu žáka, pokořující přezdívka, nadávky, ponižování, hrubé žerty na jeho účet
- Kritika žáka, výtky na jeho adresu, zejména pronášené nepřátelským až nenávistným, nebo pohrdavým tónem
- Nátlak na žáka, aby dával věcné nebo peněžní dary šikanujícímu nebo za něho platil
- Příkazy, které žák dostává od jiných spolužáků, zejména pronášené panovačným tónem
- Skutečnost, že se jim podřizuje
- Nátlak na žáka k vykonávání nemorálních až trestných činů či k spoluúčasti na nich.
- Honění, strkání, pošťuchování, rány, kopání, které třeba nejsou zvlášť silné, ale je nápadné, že je oběť neoplácí
- Rvačky, v nichž jeden z účastníků je zřetelně slabší a snaží se uniknout

Informace pro rodiče: u dětí by si měli všímat především těchto možných příznaků šikanování:

- Nemá kamarády, s nimiž by trávil volný čas apod.
- Náhlá nechuť jít ráno do školy (zvláště, když dříve chodil bez problémů)
- Odkládá odchod z domova, případně je na něm možno i pozorovat strach
- Ztráta chuti k jídlu, nebo chodí domů ze školy hladový (agresoři mu berou svačinu nebo peníze na svačinu)
- Neklidný spánek nebo nespavost
- Ztrácí zájem o učení a schopnost soustředit se na ně
- Doma bývá smutný či apatický nebo se objevují výkyvy nálad
- Zmínky o možné sebevraždě
- Odmítá svěřit se s tím, co ho trápí

- Žádá o peníze, přičemž udává nevěrohodné důvody (například opakovaně říká, že je ztratil), případně doma krade peníze
- Často hlásí ztrátu osobních věcí
- Je neobvykle, nečekaně agresivní k sourozencům nebo má zlobu vůči rodičům
- Stěžuje si na neurčité bolesti břicha nebo hlavy, možná ráno zvrací, snaží se zůstat doma
- Své zdravotní obtíže může přehánět, případně i simulovat (manipulace s teploměrem apod.)
- Vyhýbá se docházce do školy
- Zdržuje se doma více, než bylo zvykem

Schéma první pomoci:

1. Odhad závažnosti onemocnění skupiny a rozpoznání, zda nejde o neobvyklou formu šikanování

• úkol naplňujeme především prostřednictvím rozhovoru s informátory a oběťmi

• nesmí docházek k přímé konfrontaci pachatele a oběti

2. Rozhovor s informátory a oběťmi

• po rozhovoru s informátorem následuje rozhovor s oběťmi (ne s podezřelými pachateli)

• při rozhovoru s obětí je důležité, aby o tom nevěděli ostatní žáci (je potřeba ochránit ji před možnou pomstou agresorů)

3. Nalezení vhodných svědků

• vytipovat členy skupiny, kteří budou pravdivě vypovídat (vybrat žáky, kteří s obětí sympatizují, kamarádí s ní, nebo ji alespoň neodmítají, žáky nezávislé na agresorech, kteří nepřijímají normy šikanování)

4. Individuální, případně i konfrontační rozhovory se svědky

• rozhovory zorganizovat tak, aby o nich druzí nevěděli

• vyskytnou-li se těžkosti, lze uskutečnit doplňující a zpřesňující rozhovory nebo konfrontaci dvou svědků

• vážnou chybou je společné vyšetřování svědků a agresorů. Za zásadní chybu považuji konfrontaci obětí a agresorů

5. Ochrana oběti

6. Rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi

• je to poslední krok ve vyšetřování

• dokud nemáme shromážděné důkazy, nemá smysl vést tento rozhovor

• cílem je agresory okamžitě zastavit a ochránit oběti, ale i je samé před následky jejich činů

7. Výchovná komise

• v rámci společného setkání pedagogů a žáka-agresora i jeho rodičů se rozhoduje o výchovných opatřeních

8. Rozhovor s rodiči oběti

• rodiče je třeba informovat o zjištěních a závěrech školy a domluvit se na dalších opatřeních

9. Práce s celou třídou

Nejčastější chyby:

• učitelé nepracují s faktem zásadní odlišnosti řešení u počátečních a u pokročilých šikan

• při vyšetřování se nebere zřetel na trauma, stud a mlčenlivost znásilněné oběti

• berou se vážně falešní svědci, kterým poručil „šéf" agresorů

• bezprostředně se konfrontuje výpověď týraného žáka s výpověďmi jeho mučitelů

• pedagog vyšetřuje šikanu přímo ve třídě

• ředitel si pozve najednou údajné oběti, údajné agresory a jejich rodiče, některé pedagogy a vyšetřuje to z jedné vody načisto

• po vyšetření šikany se naráz pozvou všichni - rodiče agresorů, oběti i s jejich ratolestmi

• nezřídka se oběť nechá odejít ze školy, případně se převedeno vedlejší třídy, přičemž šikanování se dále prohlubuje a zdokonaluje

Postup vyšetřující osoby, má-li podezření na šikanu:

- Konfrontovat svá pozorování s dalšími kolegy.
- Co nejdříve oznámit své podezření vedení školy, výchovnému poradci, konzultovat další postup.
- Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků, popřípadě konfrontovat svědky mezi sebou.

Je zejména důležité získat odpovědi na následující otázky:

- Kdo je obětí, popřípadě kolik obětí je
- Kdo je agresorem, kolik agresorů je. Kdo z nich je iniciátor, kdo aktivní účastník šikanování a kdo je obětí i agresorem?
- Co, kdy, kde, a jak dělali agresoři obětem?
- K jak závažným agresivním a manipulativním projevům došlo?
- Jak dlouho šikana trvá?

Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků šikany. Požádat je o pomoc.

Brutální šikana

Případy brutální šikany nejsou na našich školách tak řídkým jevem, jak by se mohlo zdát. Nevyhýbají se žádnému typu školy, nejsou ani výsadou "pasťáků" nebo "učňáků". Při provalení skupinového násilí se většinou projeví naprostá bezmocnost školy, která je kromě jiného dána také mimořádnými nároky na diagnostiku a léčbu téhle zvláštní podoby šikany, pracovně nazvané školní lynčování.

V případě brutální šikany se doporučuje postupovat následujícím způsobem:

1. Zvládnout šok a postarat se o oběť

Pedagog musí zvládnout svůj vlastní šok, zastavit násilí a postarat se o oběť, poskytnout jí nejnutnější pomoc a ochranu. Žák, který se stal obětí, je totiž v zoufalé situaci, bojí se o život, je třeba zraněný.

Někdy je ale nebezpečné snažit se zastavit agresi sám, mohla by se obrátit proti pedagogovi.

2. Přivolat pomoc

Učitel by měl zalarmovat všechny své kolegy, ale neměl by nechat třídu bez dozoru. Vyslat pro ostatní učitele třeba žáka, který nebyl do šikanování zapojený. Situace je natolik závažná, že je třeba přerušit vyučování.

3. Zabránit domluvě

Učitelé by měli zabránit tomu, aby se třída mezi sebou domluvila, zamezit křivé skupinové výpovědi. Někdo by měl s žáky zůstat a hlídat je. Také je možné rozdělit je do skupin. Ale i ty musejí zůstat pod dozorem.

4. Poskytnout oběti pomoc a bezpečí

Někdy dochází k tomu, že postižený žák je vážně zraněný, v tom případě je třeba zavolat záchranku a informovat rodiče. Pokud zraněný není, i tak je třeba ho chránit, pomáhat mu překonat prožité trauma, uklidnit ho a utěšit, snažit se mu dodat pocit bezpečí.

5. Přivolat policii

Škola je povinna nahlásit celou věc policii, ale měla by jednat nezávisle na ní. (Policie se může opozdit a přijet až některý další den.) To znamená, začít rychle, ten samý den vlastní vyšetřování. Nejlépe je vyslechnout po jednom všechny účastníky a jejich výpovědi pak dát postupně dohromady.

Ideální je, když policie při svém vyšetřování vychází z materiálů a zjištění školy. Podle zkušeností je vhodné obrátit se přímo na kriminální policii, kde jsou zřízeny funkce specialistů pro mládež. Pro výchovnou pomoc je však zásah policie málo významný, to už je úkolem školy. Pokud má učitel jistotu, že byl spáchán trestný čin, má ze zákona povinnost obrátit se na orgány činné v trestním řízení, pokud má podezření, zákon určuje školskému zařízení za povinnost nahlásit tuto skutečnost obecnímu úřadu, tedy sociálnímu pracovníkovi z orgánu sociálně právní ochrany dětí (OSPOD). V případě, že se rodiče odmítají spolupracovat se školou a odmítají se zúčastňovat výchovných komisí, je škola opět oprávněna vyrozumět OSPOD.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy, kdo řeší + s kým spolupracuje. Dále školní metodik prevence s výchovným poradcem, třídním učitelem a zákonný zástupce žáka.

Legislativní rámec

V právní praxi bývá pojem šikana používán jako synonymum pro „úmyslné jednání, které je namířeno proti jinému subjektu, a které útočí na jeho důstojnost".

Z hlediska výkladu pojmu šikanování není důležité, zda k němu dochází slovními útoky, fyzickou formou, nebo hrozbou násilí. Rozhodující je, kdy se tak děje úmyslně.

KOLÁŘ, Michal, Bolest šikanování, Praha, Portál, 2001, s. 213 – 218.

Upraveno podle: www.poradenskecentrum.cz

b) Kyberšikana - rizikového chování

Pojem kyberšikana (někdy se používají i cizí výrazy kyber-mobbing, e-mobbing apod.) představuje úmyslné urážky, vyhrožování, zesměšňování nebo obtěžování druhých prostřednictvím moderních komunikačních prostředků většinou v delším časovém období.

Kyberšikana se odehrává na Internetu (např. prostřednictvím e-mailů, chatovacích aplikací jako je ICQ, Instagram …, v sociálních sítích, na videích umístěných na internetových portálech) nebo prostřednictvím mobilního telefonu (např. SMS zprávami nebo nepříjemnými telefonáty). Pachatel často jedná anonymně, takže oběť netuší, od koho útoky pochází.

Typické rysy kyberšikany

Je časově neomezená – útočník může oběť obtěžovat 24 hodin denně

Publikum široké – kdokoliv

Obsah se šíří velmi rychle – prostřednictvím informačních technologií

Anonymita pachatelů – je zpravidla obtížné, pokud je pachatel zdatný v práci s PC, mobilem apod., vypátrat jeho identitu

Změna pojetí osobnosti agresora x oběti – anonymita informačních technologií umožňuje útočit i zjevně fyzicky slabším jedincům na zdatné oběti

Možná neúmyslnost – zveřejnění fotografií nemusí být vždy míněno jako útok na kohokoliv, nicméně může ve výsledku způsobit nepříjemnosti oběti

Důvody (proč to pachatelé dělají):

Uvolnění

Uznání

Posílení pocitu sounáležitosti (se skupinou, jedincem)

Demonstrace síly, nepostižitelnosti

Strach

Příčiny a spouštěče:

Je to „normální“

Nuda

Kulturní konflikty

Spory ve třídě

Rozpad přátelství

Proměna třídního kolektivu

Zveřejnění osobních informací

Experiment

Jak na ní – co nepodcenit:

1. Žáci často netuší, čeho se dopouštějí
2. Důležité včas vysvětlit důsledky jednání
4. Učitelé musejí respektovat a akceptovat fakt, že počítače k dnešní době patří (stejně jako mobily)

Jak kyberšikanu rozpoznat, indikátory:

1. Schránky důvěry
2. Zhoršení atmosféry ve třídě / škole
3. Rozpady přátelství
4. Během školních akcí (zdravotní potíže, změny chování, ztrácení osobních věcí, zlehčování situace)

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy, kdo řeší + s kým spolupracuje
(školní metodik prevence s výchovným poradcem, školním psychologem, třídním učitelem, se školským poradenským zařízením.

Co dělat při odhalení:

1. Rozhovor s účastníky
2. Zapojení rodičů
3. Diskuze ve škole
4. Zapojení učitelů
5. V případě podezření vyrozumět orgány činné v TŘ

Ochrana oběti:

- Neodpovídat
- Ukládat důkazy (screenshoty)
- Mluvit o tom, co se jí děje

Doporučené odkazy:

www.saferinternet.cz (Informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů aj.
V sekci „Ke stažení“ výsledky výzkumu chování dětí na Internetu)
www.bezpecne-online.cz (Stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany; výukové materiály)
www.protisikane.cz (Informace o kyberšikaně a jejích projevech, tipy pro rodiče)
www.minimalizacesikany.cz (Praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet. V sekci „Pro média“ tisková zpráva s výsledky šetření o kyberšikaně na školách)
http://prvok.upol.cz (Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UPOL, v sekci „Výzkum“ výsledky výzkumného šetření Kyberšikana u českých dětí)

www.sikana.org (Stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně – aktuality z oblasti, související odkazy apod.)

Kontakty:

Poradna webu Minimalizace šikany

Domácí webové stránky s tématikou šikany:

Společenství proti šikaně www.sikana.org

Internet poradna, www.internetporadna.cz

Sdružení Linka bezpečí (116 111) www.linkabezpeci.cz

Amnesty International ČR, www.amnesty.cz

Postup školy v případě na podezření na šikanu, rasismus či xenofobii

Vychází z MP MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 24 246/2008-6

- Konfrontovat svá pozorování nebo ohlášení s ostatními kolegy
- Oznámit své podezření vedení školy, konzultovat další postup.
- Určit, kdo povede vyšetřování, popřípadě pozvat psychologa.
- Mezi čtyřma očima vyslechnout více nezaujatých svědků (spolužáků).
- Vést písemný záznam, porovnávat, věnovat pozornost nesrovnalostem v časech místech.
- Spojit se s rodiči případné oběti, konzultovat výskyt nepřímých znaků. Požádat je o spolupráci.
- Vyslechnout oběť-citlivě, zcela diskrétně, zaručit bezpečnost a důvěrnost informací. Vše zapisovat nebo nahrávat.
- Vyslechnout agresory-překvapivě, mezi čtyřma očima, znemožnit domluvu výpovědí.
- Vytipovat nejslabší článek, dovést k přiznání či vzájemnému obviňování.
- Požádat vedení školy o svolání výchovné komise (vedení školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitel, psycholog). Ta posoudí, na základě shromážděných informací, zda se jedná o šikanu, rasismus či xenofobii, a jaký je stupeň závažnosti, navrhne další postup vůči obětem, agresorům i třídě jako celku a jejich potrestání.
- Pozvat individuálně k jednání rodiče agresorů, seznámit je se situací, sdělit jim navrhovaná opatření a požádat je o spolupráci. Pokud odmítají, zvážit oznámení. Policii ČR-závisí na věku agresorů, na intenzitě a závažnosti jevu.
- Rozebrat situaci se třídou, prodiskutovat, vysvětlit nebezpečnost a důsledky, oznámit potrestání viníků.
- Pokud se situace vyřeší pouze odchodem některých žáků, měl by odejít agresor a nikoliv oběť.

c) **Krádeže** – rizikové chování

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, používat ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován. Drobné krádeže se vyskytují ve všech školách a všech stupních vzdělávací soustavy. Stejně jako v předchozím případě, jsou důvody tohoto chování různé a pro vypořádání se s daným jevem je nutné se jimi vždy v konkrétním případě zabývat.

Rizikové situace (místo, terč, čas)

Předmětem krádeže bývá de facto cokoliv, co někdo může potřebovat. Hmotná škoda není vždy rozhodující, protože pro majitele mají některé předměty osobní a emocionální hodnotu. V případě krádeží není rozhodujícím situačním faktorem čas, jako v případě vandalismu, ale příležitost. Většinou se kradou věci volně položené a nezabezpečené. Čím menší předmět je a cennější nebo zajímavější, tím je pro zloděje lákavější.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy, kdo řeší + s kým spolupracuje

Jak postupovat

1. Informaci, že krádež je hanebný čin a současně protiprávní jednání, sdělujte žákyním a žákům od počátku jejich docházky do vaší školy.
2. Do školního řádu zapracujte sankce, které škola použije v případě, že se někdo dopustí krádeže při poskytování školských služeb nebo při s nimi přímo souvisejících činnostech.
3. Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, by měl mít možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelem školy, nebo s někým ze ŠPP.
4. Pečlivě se zabývejte příčinami. Některé jsou významně polehčující (žák je ke krádeži donucen někým jiným, z koho má strach). Někdy se může jednat i o formu kompulzivního (nutkavého) chování, kterou je nutné řešit v rámci odborné péče.
5. S náhradou způsobené škody postupujte jako u vandalismu. Preferujte nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem je dobré trvat na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
6. Zákonné zástupce zloděje vyrozumívejte vždy až poté, kdy budete přesně znát příčiny, které žáka k takovému chování vedly.
7. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
8. Každou nahlášenou krádeží se zabývejte, vyšetřujte ji. Je to důležité poselství jak pro poškozeného, tak pro zloděje. Jakmile budete k žákům mít proslovy o krádežích, **nezačínejte je tím, že si všichni mají na své věci dávat dobrý pozor** a vy jste jim říkali, že si to či ono

nemají do školy nosit nebo to mají zamykat. Tyto informace často vyznívají, **jako by za krádež mohl poškozený, nikoliv zloděj**. Jakoby normální bylo všechno zamykat a ne nekrást. Rozhovory s poškozeným po nahlášení krádeže rovněž nezačínejte tímto způsobem.

9. O krádeži a jejím šetření proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím …..

Hlášení policii ČR

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.

Odkazy, literatura

JEDLIČKA, R. A KOL. Děti a mládež v obtížných životních situacích. Praha: Themis, 2004.

d) Vandalismus – rizikové chování

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity.

Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek **jejich úplné zničení** (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, utrhané hadice od hasicích přístrojů, zničené školní pomůcky, učebnice části oblečení) **nebo významné poškození** (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, popsané a polité učebnice, oloupané nejrůznější rohy, nalepený toaletní papír na stropě apod.)

Důvody pro takové chování jsou nejrůznější a pro vypořádání se s jevem je třeba se jimi zabývat v každém konkrétním případě. Jestliže se jedná o záměr a cíl, pak je třeba použít vůči žákyni/žákovi jiné opatření, než když se jedná o snahu na sebe upozornit, vyrovnat se spolužákům a spolužačkám nebo o následek šikany, či její doprovodný projev.

V různé míře se jev vyskytuje ve všech školách a všech stupních vzdělávací soustavy.

Prostory, na jejichž konečné podobě se nějak podíleli i žáci a žákyně jsou terčem útoků méně často, než prostory ostatní a jsou také školní komunitou více střežené.

Rizikové situace (místo, čas)

Nejrizikovější čas co do četnosti případů vandalismu je rozhodně **přestávka** mezi vyučovacími hodinami nebo přestávka mezi dopoledním a odpoledním vyučováním.

Eliminace jevu v této době pomocí situačních opatření je možná.

Fyzický dohled nad žáky a žákyněmi – jedním ze způsobů kontroly jevu je vykonávání přímého fyzického dohledu (tedy tzv. „dozor“). Přítomnost dospělé osoby na rizikovém místě komplikuje provedení útoku proti věci a řadu vandalů odradí.
Dospělá osoba svou přítomností, zejména pohybuje –ly se v určeném prostoru, vytváří ve svém „dohledovém okolí“ poměrně bezpečný prostor. Vandalismus tímto opatřením nevytlačíte ze školy, ale ve střeženém prostoru probíhat nebude.
Přítomnost dospělé osoby má v těchto případech stejný efekt jako sledování prostoru technickým prostředkem.

Vnitřní kamerové systémy - prostor střežený kamerou je z hlediska vandalismu téměř zcela bezpečný prostor.

Organizované přestávkové aktivity – někteří žáci a žákyně, kteří nevědí, co by měli o přestávce dělat, vyplňují tuto prázdnotu násilím vůči věcem. Nabídka konkrétní činnosti je může nasměrovat k jiným aktivitám. Jedná se např. o možnost trávit přestávky v odpočinkových zónách, atriu apod. (nutnost dalších dozorů)

Místa k sezení - nejrůznější sedací kouty, lavičky, židle v rozích apod. umožňují vykonávání další přirozené činnosti, tedy posezení s přáteli a nezávazné rokování.
Tato místa přitahují zejména žáky a žákyně vyšších ročníků, tedy ty, jejichž případný vandalismus způsobuje největší hmotné škody.

Specifickým rizikovým časem je vyučovací hodina ve spojení s žákem nebo žákyní, kteří se touto dobou nezdržují ve třídě
Jedná se o děti, které se z nejrůznějších příčin z vyučovací hodiny uvolňují (někam něco nesou, jdou na toaletu apod.) nebo o žáky a žákyně, kteří přicházejí do školy v průběhu vyučování. Touto dobou se po chodbách pohybuje minimum dospělých a přímý dozor není na chodbách, toaletách a dalších rizikových místech téměř vůbec vykonáván.
Užitečné je proto tento časový úsek velmi pečlivě monitorovat, žáky a žákyně do budovy uprostřed vyučování vpouštět minimálně a každého, kdo se pod nejrůznější záminkou ze třídy vprostřed hodiny uvolní, zaznamenat, včetně času, kdy nebyl ve třídě přítomen.

U každého podezření o výskytu daného jevu musí být vždy informován ředitel školy, kdo řeší + s kým spolupracuje

Doporučený postup

1. Podmínky zacházení se školním majetkem zakotvit do školního řádu a to včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení majetku. Náhrada škody není sankce, ale samozřejmost. Předpokladem je současně písemné stvrzení zákonnými zástupci žáka o seznámení se školním řádem.
2. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhejte po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom po jejich zákonném zástupci.
3. Opakovaně s žáky a žákyněmi komunikujte na téma ochrana majetku a zacházení s cizím majetkem.
4. Jestli žák nebo žákyně, kteří škodu způsobili, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, vyrozumívejte o tomto chování zákonné zástupce žáků a žákyň a dohodněte s nimi způsob náhrady škody.
5. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit, vyrozumívejte Policii ČR a oznamte podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
6. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, preferujte tento způsob náhrady škody.
7. O způsobené škodě proveďte záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti: kdo – kdy – kde – jak – proč – čím…..
8. Snažte se vždy dobrat příčiny takového jednání a s ní následně pracovat.

Hlášení policii ČR

V případě, kdy je škoda nikoliv nepatrná, nikdo nejeví snahu o nápravu a škola není vlastními silami schopná domoci se takové nápravy. Musí se jednat o úmyslné poškození nebo zničení věci. Hlásíte také tehdy, jestliže o to žádá poškozený nebo poškozená nebo jejich zákonní zástupci.

e) Tabák – rizikové chování

Závislost na tabáku je nejčastější ve formě cigaret, v poslední době vodních dýmek. Méně časté jsou u nás dýmky a doutníky či jiné exotické formy. Návykovou drogou je nikotin.
Jedná se o samostatnou nemoc – číslo diagnózy F 17, poruchy duševní a poruchy chování způsobené užíváním tabáku.

Obecně se tabák kouří nebo konzumuje rovněž bez spalování – bezdýmý (smokeless). Bezdýmý tabák může být aplikován do nosu (šňupací) nebo do úst (porcovaný tabák = snus nebo tabák žvýkací).

Jedinou návykovou látkou v tabáku je nikotin, je to droga dokonce návykovější než například heroin. To je jeden z důvodů, proč si naprostá většina nedospělých kuřáků myslí, že až bude chtít, prostě kouřit přestane a proč to bohužel u většiny z nich nebude pravda: 7 z 10 dospělých kuřáků by raději nekouřilo, kdyby si ovšem ještě mohli vybrat.

Východiska

Průměrný věk první cigarety je u nás kolem 10-12 let, ve věku 15 let kouří denně více než 16% dětí

(http://www.szu.cz/uploads/documents/czzp/zavislosti/koureni/Tiskovkamladez.pdf)

Legislativní rámec

Zákon 379/2005 a jeho novelizace z roku 2009 zakazuje kouření ve školních budovách.

Rozhodně nezřizovat v prostorách školy kuřárny, ovšem jako vždy, učitelé by měli být nekuřáckým příkladem. Konkrétně:

§ 8

(1) Zakazuje se kouřit

b) ve vnějších i vnitřních prostorách všech typů škol a školských zařízení,

§ 9

(1) Místa, kde je kouření zakázáno, je jejich provozovatel povinen označit zjevně viditelnou grafickou značkou „Kouření zakázáno“. Vzhled grafických značek je upraven v příloze tohoto zákona. Velikost grafických značek musí být nejméně 12 cm x 16 cm.

(2) Nedodržuje-li osoba zákaz kouření v místech uvedených v § 8 odst. 1 a 2, a to ani po výzvě provozovatele, aby v tomto jednání nepokračovala nebo aby prostor opustila, je provozovatel oprávněn požádat obecní policii, nebo Policii České republiky o zákrok směřující k dodržení zákazu.

Národní strategie protidrogové politiky ukládá Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy:

V protidrogové politice odpovídá především za primární prevenci užívání všech typů drog dětmi a mladými lidmi, kterou staví na výzkumem ověřených opatřeních a aktivitách. Dále odpovídá za realizaci preventivních programu ve školách a ve školských zařízeních a za financování dalších preventivních programů realizovaných státními i nestátními organizacemi.

Rovněž odpovídá za profesní přípravu pedagogických pracovníků pro účinné preventivní působení při výuce, vzdělávání a při výchově dětí a mládeže.
V rámci speciálního školství nese odpovědnost za zabezpečení programů včasné a krizové intervence, léčebně-výchovné péče u dětí a mladých lidí, kteří s drogami experimentují nebo je zneužívají.

Jak postupovat při prevenci
Zmapování situace
Informování o rizicích kouření, principu tabákového byznysu – forma zvláštního semináře či v rámci jiné hodiny/příležitosti. Zapojení problematiky kouření do výuky v hodinách – výklad poškození zdraví v hodinách občanské nauky, Úvodu do studia, osobnostní výchovy, výpočet výdajů za cigarety v hodinách matematiky, výtvarné projekty na téma kouření, práce s protikuřáckými webovými stránkami v hodinách informatiky. Preventivní působení by mělo být zaměřeno na celé třídní kolektivy nejen na problémové žáky. Informace by se neměly týkat jen kouření cigaret, ale i dalších forem užívání tabáku a nikotinu - zejména vodních dýmek a nikotinových sáčků.
Pravidelné dotazníkové šetření mezi žáky pomocí anonymních dotazníků za účelem monitorovat stav kouření a postoje ke kouření ve škole.
Možnost pořádání celoškolních akcí ke Světovému dni bez tabáku nebo mezinárodnímu nekuřáckému dni. Například vyhlašování školních soutěží – výtvarná, literární soutěž na téma kouření.
Uspořádání sportovního dne – zdůraznění, jak je důležité nekouřit pro udržení fyzické kondice
Základní informace trvale dostupné – nástěnka, školní webové stránky. Vhodné je umístit plakáty mimo jiné i na toaletu. Informace předávat atraktivní a interaktivní formou – barevné obrázky, fotky, videa, kvízy, soutěžní otázky.

Informování rodičů o problematice kouření a o kouření žáků na informačních dnech školy

Odkazy:
http://www.szu.cz/uploads/documents/czzp/zavislosti/koureni/Tiskovkamladez.pdf
WWW.SLZT.CZ - Společnost pro léčbu závislosti na tabáku, kontakty na Centra pro závislé na tabáku
Linka pro odvykání kouření 844 600 500
WWW.BEZCIGARET.CZ pořádají programy pro školy

WWW-TIPNI-TO.CZ – webové stránky o kouření pro teenagery
WWW.HELP-EU.COM - projekt EU, který má tři základní témata: prevence kouření, ochrana před pasivním kouřením a odvykání, na tomto webu jsou virály a videa, možnosti přidat vlastní video či tip
WWW.ACCESS-EUROPE.COM- stránka projektu EU, zaměřeného na léčbu závislosti na tabáku u adolescentů
WWW.SZU.CZ - Státní zdravotní ústav, od roku 1996 systematicky sleduje prevalenci kouření v populaci, přehledy jsou uvedeny (do místního vyhledávače zadejte „kouření“)

f) Alkohol a drogy – rizikové chování

Alkohol je v Evropě nejrozšířenější návykovou látkou. Rozšířenost pití alkoholu má hluboké společenské a kulturní kořeny. Alkohol je legální drogou, přičemž její dostupnost je v různých zemích upravena odlišně. V ČR je podle zákona možné podávat a prodávat alkohol zletilým osobám, tj. od 18 let věku.

Rizikové situace

Alkohol je návyková látka, která má velmi komplexní účinky na lidský organismus, které se rozhodně neomezují jen na ovlivnění psychiky nebo chování. Účinky alkoholu na CNS jsou známé, týkající se mozkové kůry (ovlivnění poznávacích schopností, zejména přijímání, uchovávání a vybavování, resp. využívání informací), mozečku (alkohol ovlivňuje motoriku), hipokampu (alkohol snižuje schopnost zapamatovat si nové informace), mozkového kmene (alkohol zde může ovlivnit řízení dýchání a krevního oběhu). Alkohol také silně působí na mozkový okruh odměny, vyvolává pocit uspokojení, které pak vedou k tendenci opakovat konzumní chování. Postupně se pak může rozvinout závislost na alkoholu, která je závažnou psychiatrickou poruchou. Alkohol také narušuje spánek a snižuje schopnost regenerace organismu. Účinky alkoholu závisí na dávce. Pivo má nejčastěji 4 až 5 objemových procent alkoholu, tj. v jednom půllitru piva je přibližně 20 ml čistého lihu. Víno má koncentraci 11 – 13%, destiláty 25 až 40 %.

Rizikové faktory

- genetické, rodina
- specifické, špatný rodičovský model
- obecné, stress, nevhodný rodičovský výchovný styl
- prokonzumní, komunity, vrstevníci

Dělení poruch

1) rizikové pití (hazardous use)
2) škodlivé pití (harmful use)
3) závislost na alkoholu (diagnózu určuje lékař)

Východiska

Většina dětí školního věku udává první zkušenosti s alkoholem ve věku mezi 11 a 13 rokem. Často jde o zkušenosti, které se váží k nějakým rodinným událostem nebo oslavám, kdy je dětem dovoleno ochutnat nebo pít malé množství alkoholu. Rizikové formy pití alkoholu je pití nadměrných dávek a ty se objevují už ve věku 15 let dětí.

Typ prevence

Všeobecná prevence: formování vhodných postojů k návykovým látkám v rámci výchovy ke zdraví. Přiměřeně věku by měli mít žáci informace o alkoholu, jeho povaze, účincích a rizicích. Specifická: realizuje se většinou jako prevence zaměřená na zneužívání návykových látek, kde vedle ilegálních drog mely by být zastoupené i legální návykové látky.

Doporučené postupy a metody

Osvědčuje se věcnost, a to jak při předávání informací o návykových látkách, tak při řešení případných problémů.

1. Alkohol a jiné návykové látky charakterizovat jako zakázané ve školním řádu.
2. V případě podezření na požití alkoholu upozornit rodiče.
3. V případě prokazatelného požití alkoholu předat žáka lékařské službě a informovat rodiče, OSPOD a PČR.

Legislativní rámec

Základní informace týkající se alkoholu a drog včetně aktuální legislativní úpravy je na stránkách Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogově závislosti www.drogy-info.cz. Dále na stránkách www.sananin.cz, www.podaneruce.cz, www.prevcentrum.cz, www.drnespor.eu.

g) Záškoláctví

Záškoláctví ve všech svých podobách (pravé, skryté, impulzivní, plánované) má obvykle nejen mnoho příčin, kterými je potřeba se zabývat, ale i progresivní charakter.

Pravidla docházky do školy a způsob omlouvání určuje školní řád na základě školského zákona. Pro prevenci výchovných problémů spojených se záškoláctvím škola využívá všech

možností, které má k dispozici na základě metodického doporučení ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a postihu záškoláctví a omlouvání žáků z vyučování (č.j. MSMT-780/2024-1, https://msmt.gov.cz/file/62011/).

Preventivní postup školy

a) Průběžná evidence docházky žáků ze strany třídního učitele, učitele odborného výcviku a využití opatření motivačních (finanční podpora královéhradeckého kraje pro vybrané obory) i kázeňských.
b) Při podezření na záškoláctví (neomluvená absence, opakovaná neomluvená absence) vyvolá třídní učitel setkání se zletilým žákem/nezletilým žákem a jeho zákonným zástupcem a učiní o setkání zápis.
c) Využití možnosti lékařského potvrzení jako přílohy k omluvence.
d) Rozsah neomluvené absence bude hodnocen průběžně, nejpozději po čtvrtletí třídním učitelem.
e) Při pokračující nadměrné absenci, podezření na záškoláctví a po využití výchovných opatření (DTU, DŘŠ) třídní učitel písemně požádá metodika prevence o součinnost (příloha – žádost o intervenci se žákem).
f) Osobní jednání metodika prevence a třídního učitele se zletilým žákem/ zákonným zástupcem nezletilého žáka. U závažných případů bude svolána výchovná komise, kde bude jednání přítomen i výchovný poradce nebo člen vedení školy. Zápisy jednání provede metodik prevence/ třídní učitel.
g) Pro optimalizaci, motivaci a podporu v konkrétní situace lze navrhnout individuální výchovný program dle metodického pokynu MŠMT
h) Pokud se žák i přes preventivní opatření školy nadále neúčastní výuky, je následný postup určen školním řádem (PV).

h) Nebezpečný útočník ve škole

1. Cíl a zásady

- **Chráníme život a zdraví žáků a zaměstnanců.**
- Jednáme **rychle, klidně a rozhodně**.
- Řídíme se pokyny **vedení školy** a **složek integrovaného záchranného systému (IZS)**.

- Každý zaměstnanec zná základní postupy a respektuje svou roli.

Základní princip vychází z doporučení Policie ČR („Utíkej – Schovej se – Bojuj“) upraveného pro prostředí školy.

2. Vymezení pojmů

- **Útočník** – osoba, která svým chováním ohrožuje život nebo zdraví žáků a zaměstnanců (může být ozbrojená nebo se tak jeví).
- **Lockdown** – stav, kdy jsou třídy a další prostory školy uzamčeny, žáci a zaměstnanci se ukrývají uvnitř a čekají na pokyny vedení školy / IZS.
- **Evakuace** – řízený odchod žáků a zaměstnanců do bezpečí mimo objekt školy podle evakuačního plánu.

3. Role a odpovědnosti

3.1 Vedení školy

- Vyhlašuje poplach (útok / podezření na útok) do školy.
- Zajišťuje **okamžité kontaktování IZS** (linka 158 nebo 112).
- Rozhoduje o **uzamčení (lockdownu)** nebo **evakuaci** jednotlivých částí školy.
- Koordinuje komunikaci s policií, zřizovatelem a rodiči.

3.2 Pedagogičtí pracovníci

- Zajišťují bezpečnost svěřených žáků podle tohoto plánu.
- Řídí se pokyny vedení školy.
- Předávají vedení školy pravdivé a stručné informace o situaci na svém pracovišti.

3.3 Nepedagogičtí pracovníci

- Spolupracují s vedením školy (zajištění vstupů do budovy, uzavření bran, navigace složek IZS v objektu apod.).
- Řídí se pokyny vedení školy a policie.

4. Zjištění hrozby

4.1 Jak může být hrozba zjištěna

- Přímým pozorováním podezřelého chování nebo útoku.
- Informací od žáků, kolegů, návštěvníků školy.
- Informací od policie nebo jiného orgánu (např. hrozba v okolí školy).

4.2 Postup zaměstnance, který hrozbu zjistí

1. **Zachovej klid**, nevyvolávej paniku.
2. Pokud je to bezpečné, **okamžitě informuj vedení školy** (telefon, interní spojení, osobně):
    - kde se útočník nachází,
    - jak vypadá, kolik je osob,
    - zda má zbraň a jaký typ,
    - co dělá (pohybuje se, míří, vyhrožuje...).
3. Pokud není možné kontaktovat vedení, **volej linku 158 nebo 112** a sděl:
    - název a adresu školy,
    - povahu hrozby,
    - co vidíš a kde jsi.
4. Dle situace **okamžitě začni chránit žáky** – únik nebo ukrytí (viz dále).¨

5. Způsob vyhlášení poplachu ve škole

Konkrétní forma vyhlášení (školní rozhlas, zvonění, kódová věta) je stanovena vedením školy a probírá se na pedagogických poradách.

Příklad:

„Pozor, bezpečnostní situace, přejděte do režimu uzamčení učeben.“

Po vyhlášení poplachu všichni učitelé **okamžitě zahájí postup podle pokynů vedení** (lockdown nebo evakuace).

6. Základní strategie – Utíkej, Schovej se, Bojuj

6.1 Utíkej (pokud je to bezpečné)

- Pokud je úniková cesta **jasná a není v prostoru útočník**, učitel vede žáky **co nejrychleji mimo budovu / areál školy**.
- Žáci si neberou věci, nezastavují se, pomáhají spolužákům se zhoršenou pohyblivostí.
- Učitel vede skupinu do předem určeného bezpečného místa (shromaždiště mimo školu) podle evakuačního plánu.

6.2 Schovej se (lockdown)

Pokud není bezpečný únik možný, je základním postupem **ukrytí ve třídě nebo jiném prostoru**:

1. Zamkni dveře (pokud je to možné), použij i další dostupné prostředky k zajištění (klíny, nábytek, lavice).
2. Stáhni žáky co nejdál od dveří a oken, do míst, odkud **nejsou vidět z chodby**.
3. Ztiš třídu, vypni světla (dle domluvy), nastav mobil na tichý režim.
4. Neotvírej nikomu, dokud nedostaneš **jasný pokyn** vedení školy nebo policie.
5. Udržuj s žáky stručnou a klidnou komunikaci, vysvětli, co se děje přiměřeně jejich věku.

6.3 Bojuj (až jako poslední možnost)

- Pokud se útočník dostane přímo do místnosti a útěk ani ukrytí není možné, může nastat situace, kdy je nutné **aktivně se bránit**.
- Jde o **krajní řešení** v přímém ohrožení života, kdy neexistuje jiná možnost.
- Cílem je vyvést útočníka z rovnováhy, získat čas pro útěk, použít improvizované prostředky (židle, hasicí přístroj apod.).
- Vždy platí, že **hlavním cílem je přežít a minimalizovat zranění**.

7. Konkrétní postupy pro učitele

7.1 Učitel v hodině (třídě)

1. Po vyhlášení poplachu nebo zjištění hrozby **uklidni třídu a stručně vysvětli, co se děje**.
2. Rozhodni se pro **útěk nebo ukrytí** podle toho, kde se nacházíš a kde je pravděpodobný pohyb útočníka.
3. V případě lockdownu:
    - zamkni dveře,
    - ztiš třídu,
    - převeď žáky do bezpečné části místnosti,
    - připrav se na delší setrvání (voda, léky žáků apod., pokud jsou k dispozici).
4. V případě evakuace:
    - veď žáky nejkratší bezpečnou cestou ven,
    - průběžně je počítej,
    - po příchodu na shromaždiště znovu zkontroluj přítomnost – POČET!

7.2 Učitel mimo třídu (chodba, kabinet, dvůr)

- Rychle zhodnoť, zda je bezpečnější **připojit se k nejbližší třídě** (zamknout se uvnitř) nebo **odejít z budovy**.
- Pokud míjíš žáky bez dozoru, **převezmi vedení** a zapoj je do postupu (evakuace nebo ukrytí).

7.3 Třídní učitel po skončení incidentu

- Co nejdříve se spojí se svou třídou, poskytne informace přiměřené situaci.
- Sleduje reakce žáků, informuje školní poradenské pracoviště o žácích, kteří jeví známky výrazného stresu.

8. Komunikace

8.1 Složky IZS

- Vedení školy nebo určený zaměstnanec volá linku 158 / 112.
- Při hovoru je důležité sdělit:
  - název školy a adresu,
  - informaci, že se ve škole nachází (nebo hrozí) nebezpečný útočník,
  - počet osob v objektu (odhad),
  - co útočník dělá a kde se nachází,
  - jaká opatření škola již přijala (evakuace, lockdown).

8.2 Zaměstnanci školy

- Informace se předávají primárně přes vedení školy, interní telefon, rozhlas nebo předem domluvené kanály.
- Zaměstnanci **nešíří neověřené zprávy** a komunikují stručně a věcně.

8.3 Rodiče a veřejnost

- Za oficiální informování rodičů a veřejnosti odpovídá **ředitel školy nebo jím pověřená osoba**.
- Učitelé neposkytují jednotlivým rodičům během incidentu vlastní komentáře, aby nevznikal chaos.

9. Postup po ukončení incidentu

1. Vedení školy převezme informaci o ukončení zásahu od policie.
2. Učitelé **sjednotí žáky ve třídách nebo na určeném shromaždišti** a zkontrolují jejich počet.
3. Vedení školy zajistí:
   - evidenci přítomných a zraněných,
   - součinnost s policií při vyšetřování,
   - informování rodičů a zřizovatele,
   - organizaci psychologické a krizové pomoci pro žáky i zaměstnance.

4. Školní poradenské pracoviště a vedení školy připraví:
    - třídnické hodiny k reflexi události,
    - možnost individuálních rozhovorů,
    - kontakt na odbornou pomoc (psycholog, krizové centrum).

10. Školení a nácvik

- Tento plán je pravidelně připomínán na pedagogických poradách.
- Noví zaměstnanci jsou s ním seznámeni při nástupu do školy.
- Minimálně **1× ročně** proběhne:
    - interní školení zaměstnanců (teorie + modelové situace),
    - přiměřený nácvik chování se žáky (bez strašení, srozumitelně vysvětlený důvod cvičení).

11. Aktualizace dokumentu

- Plán se aktualizuje dle změn v právních předpisech, doporučení MŠMT, Policie ČR a po každém skutečném incidentu nebo cvičení.
- Za aktualizaci odpovídá vedení školy ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm.

ch) Modelová situace: neověřená informace o žákovi se střelnou zbraní

Tato kapitola popisuje postup při situaci, kdy se škole donese informace, že konkrétní žák má u sebe nebo se chystá přinést střelnou zbraň, ale hrozba zatím není ověřena a k útoku nedošlo.

9.1 Cíl a zásady

- Cílem je předejít možnému útoku a zároveň minimalizovat paniku a stigmatizaci konkrétního žáka, pokud se hrozba nepotvrdí.

- Jednáme rychle, klidně a profesionálně, nevyšetřujeme na vlastní pěst, ale spolupracujeme s vedením školy a Policií ČR.

- Chráníme oznamujícího žáka / svědka, dbáme na mlčenlivost a bezpečnost všech zúčastněných.

9.2 Přijetí informace od žáka nebo zaměstnance

Zaměstnanec, který informaci přijme (učitel, vychovatel, asistent, nepedagogický pracovník):

1. Zachová klid, žáka nezastrašuje a neodmávne, ale poděkuje mu, že informaci sdělil.

2. Zjistí jen základní fakta, bez nátlaku a podrobného výslechu: kdo má mít zbraň, jaký typ, kdy a kde ji má mít, odkud to oznamující ví (viděl, slyšel, četl na sociálních sítích).

3. Bez prodlení informuje vedení školy (ředitel, zástupce) – telefonicky nebo osobně, pokud možno ne před ostatními žáky.

4. Informaci si stručně zaznamená (čas, kdo oznámil, co přesně řekl) pro potřeby vedení a případně Policie ČR.

9.3 Okamžité kroky vedení školy

Vedení školy po obdržení informace:

1. Vyhodnotí naléhavost (zda je žák už v areálu / na cestě / zatím doma).

2. Kontaktuje Policii ČR (linka 158 nebo 112) – alespoň pro konzultaci dalšího postupu, i když je informace neověřená.

3. Zváží preventivní bezpečnostní opatření (dočasné posílení dohledu u hlavního vstupu, informování vybraných zaměstnanců, připravenost vyhlásit lockdown nebo evakuaci podle stávajícího krizového plánu).

4. Rozhodne, kde a jak bude případný žák kontaktován (např. u vstupu do budovy, v ředitelně / kanceláři ŠPP) a kdo u toho bude přítomen (vedení, poradenský pracovník, případně Policie ČR).

5. Zajistí, aby se situace šířila jen mezi potřebné osoby – informace se nekomentuje před žáky ani na chodbách.

9.4 Kontaktování podezřelého žáka

Pokud se žák blíží do školy nebo je již v jejím okolí:

1. Žák je vyzván klidnou formou (telefonicky nebo osobně u vstupu), aby se dostavil k vedení školy / do kanceláře, bez vyvolávání pozornosti ostatních žáků.

2. Zaměstnanci školy se nesnaží žáka sami prohledávat ani mu násilím brát věci; v případě reálného podezření má takové úkony provádět Policie ČR.

3. Pokud je na místě Policie ČR, dá se přednost postupu dle jejích pokynů.

4. Při jednání s žákem je přítomna minimálně dvojice dospělých (např. ředitel / zástupce + poradenský pracovník), ideálně s možností písemného záznamu rozhovoru.

9.5 Komunikace s oznamujícím žákem

1. Oznamujícímu žákovi je poděkováno, že informaci sdělil, a je mu vysvětleno, že jeho povinností je hlásit vše, co může být nebezpečné.

2. Je ujištěn, že za oznámení nebude trestán, i kdyby se hrozba ukázala jako nepravdivá.

3. Je-li to vhodné, je mu nabídnuta možnost rozhovoru s poradenským pracovištěm školy, zvláště pokud je vystrašený nebo má obavy z reakce spolužáků.

9.6 Informování pedagogického sboru

1. Vedení školy stručně a věcně informuje pedagogický sbor (osobně, e-mailem, na poradě) o tom, že škola řešila / řeší podezření na žáka se zbraní, o přijatých opatřeních a o tom, že situace je pod kontrolou / je v řešení s Policií ČR.

2. Nešíří se detaily, které nejsou nutné (drby, domněnky, jména mimo okruh zapojených osob), aby nedošlo ke stigmatizaci nebo kyberšikaně.

3. Učitelé jsou vyzváni, aby nesdíleli neověřené informace se žáky ani na sociálních sítích.

9.7 Komunikace se třídou a rodiči

1. Pokud situace zasáhla konkrétní třídu, třídní učitel po domluvě s vedením krátce a věcně vysvětlí, že škola řešila podezření na ohrožení bezpečnosti, a ujistí žáky, že byla přijata opatření a provoz školy je bezpečný.

2. V případě výrazné odezvy připraví vedení školy krátké oficiální sdělení pro rodiče, které je srozumitelné, nepanikaří, ale ukazuje, že škola situaci nepodceňuje.

3. Je-li zapotřebí, je rodičům zprostředkována možnost konzultace (poradenské pracoviště školy, krizová linka apod.).

9.8 Následná péče a vyhodnocení

Po skončení situace (potvrzené hrozbě i planém poplachu):

1. Vedení školy zajistí písemné zpracování události (kdy a jak byla informace přijata, jaká opatření byla učiněna, jak proběhla komunikace s Policií ČR a s rodiči).

2. Školní poradenské pracoviště zhodnotí, zda někteří žáci nebo zaměstnanci nepotřebují podporu (rozhovor, krizová intervence, doporučení další služby).

3. Vedení školy společně s týmem (např. BOZP, ŠPP) vyhodnotí účinnost postupu a případně upraví krizový plán, aby byl pro příště srozumitelnější a konkrétnější.

4. Pokud se ukázalo, že šlo o vědomě nepravdivé oznámení, řeší se to podle školního řádu a případně ve spolupráci s OSPOD; cílem je náprava, nikoli potrestat oznamování jako takové.

Právní rámec a metodická východiska

Tento interní krizový plán vychází zejména z následujících právních předpisů a metodických dokumentů:

– § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, který ukládá škole povinnost zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb a stanoví, že bližší podmínky zajištění bezpečnosti jsou upraveny ve školním a vnitřním řádu.

– Metodického pokynu k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (č.j. 37014/2005-25).

– Minimálního standardu bezpečnosti v regionálním školství (metodické doporučení MŠMT), který podává přehled doporučených opatření k zajištění fyzické bezpečnosti osob ve školách, včetně postupů při útocích úmyslně jednající osoby (např. ozbrojeného útočníka ve škole).

– Aktuálních metodických materiálů MŠMT a Policie ČR k prevenci a řešení bezpečnostních incidentů ve školách, zveřejňovaných na portálu EDU.CZ v sekci „Bezpečnost na školách“.

Zpracoval školní poradenský tým

Schválila: Mgr. Carmen Simonová, ředitelka školy

Platnost od 1.9. 2026

7. Přílohy

ČASOVÝ HARMONOGRAM MPP 2026/2027

1. Krizový plán školy

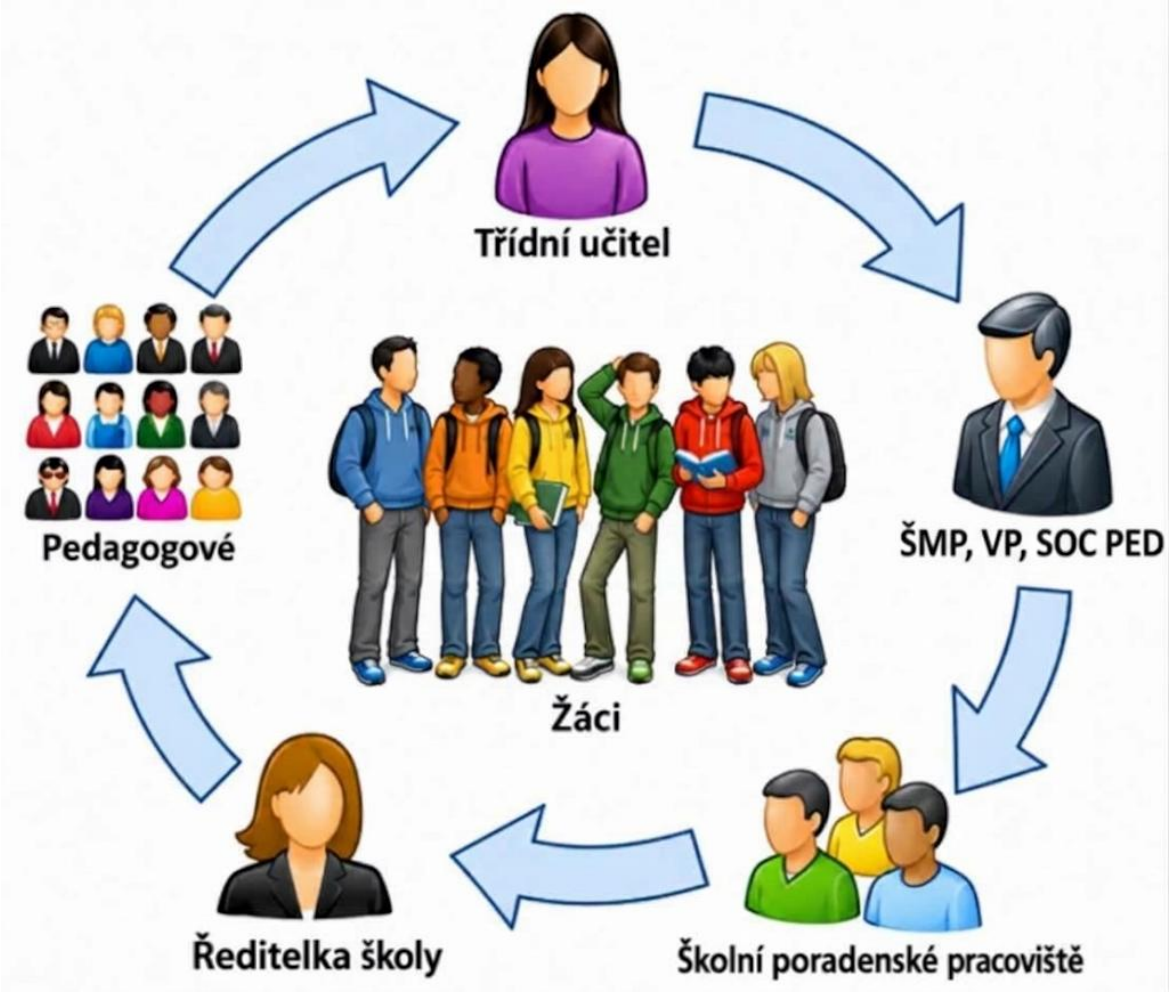

Školní poradenské pracoviště:

Ředitelka školy:	Mgr. Carmen Simonová
Statutární zástupkyně školy:	Mgr. Dita Žďárková
Výchovný poradce:	Mgr. Monika Víšková Ing. Mgr. Simona Dolková
Sociální pedagog:	Mgr. et Mgr. Jan Vacek

Školní metodici prevence: Mgr. Bohumil Vondráček
Ing. Bc.Václava Formánková

Třídní učitelé – pedagogický sbor

Výskyt návykových látek a nebezpečných předmětů v prostorách školy
Přítomný pedagog
látku odstraní z dosahu žáků
Přítomný pedagog
o situaci informuje
Člen ŠPP
158
Přítomný pedagog
nebo
Člen ŠPP
látku netestují
Člen ŠPP
Evidence látky či předmětu, podle závažnosti kontaktuje PČR a ZZ
Člen ŠPP
o situaci informuje vedení školy a ostatní pedagogy
všichni pedagogové mapují situaci ve škole
Přítomný pedagog
nebo
Člen ŠPP
vyhotoví zápis o situaci

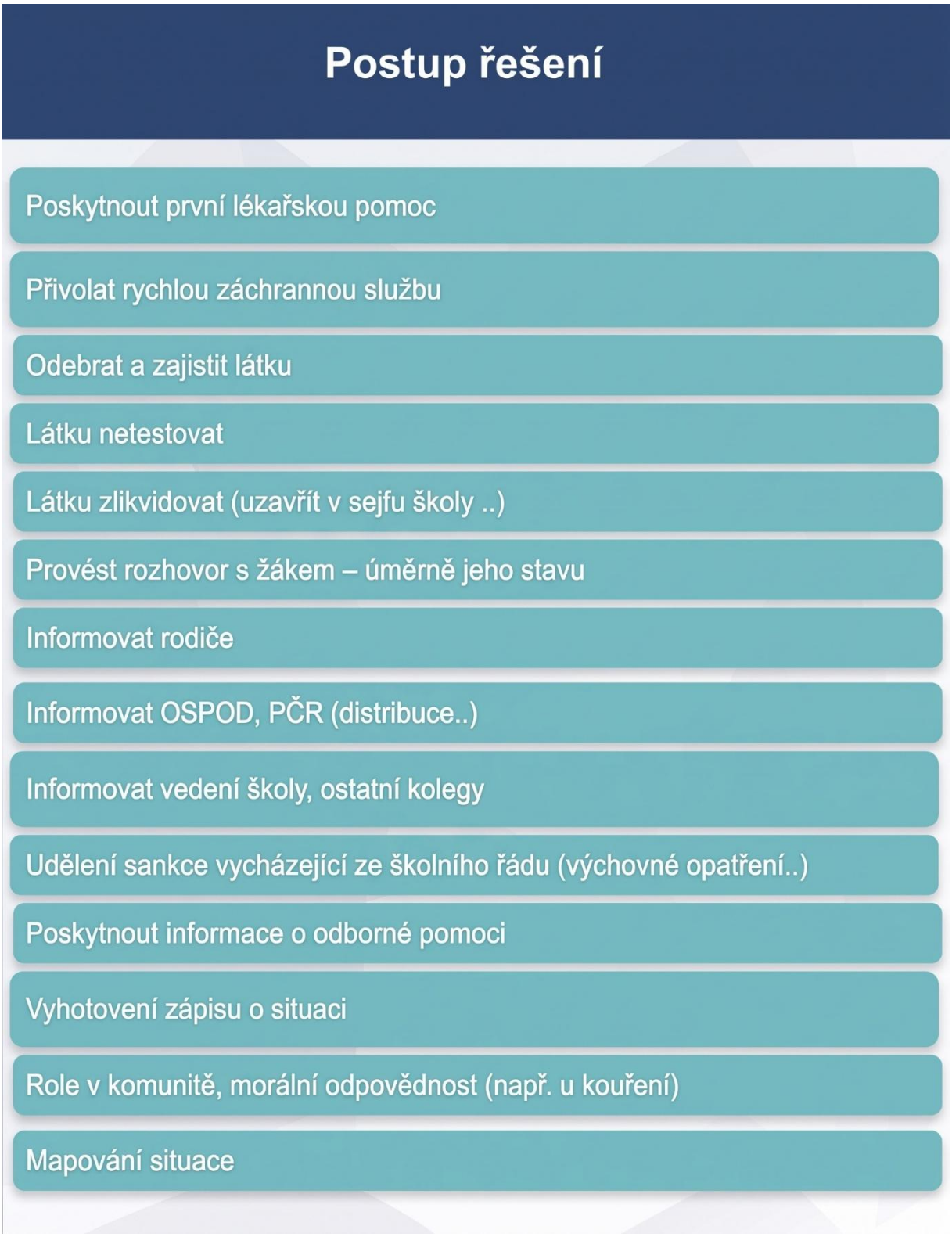
Postup řešení
Poskytnout první lékařskou pomoc
Přivolat rychlou záchrannou službu
Odebrat a zajistit látku
Látku netestovat
Látku zlikvidovat (uzavřít v sejfu školy ..)
Provést rozhovor s žákem – úměrně jeho stavu
Informovat rodiče
Informovat OSPOD, PČR (distribuce..)
Informovat vedení školy, ostatní kolegy
Udělení sankce vycházející ze školního řádu (výchovné opatření..)
Poskytnout informace o odborné pomoci
Vyhotovení zápisu o situaci
Role v komunitě, morální odpovědnost (např. u kouření)
Mapování situace

3. Plán práce výchovného poradce

1. Aktualizace Plánu činnosti Školního poradenského pracoviště pro aktuální školní rok
2. Aktualizace Programu poradenských služeb školy
3. Představení se ve všech třídách
4. Podání informací žákům a učitelům o činnosti jednotlivých členů ŠPP
5. Aktualizace informační nástěnky pro žáky a připomenutí funkce Schránky důvěry
6. Pomoc třídním učitelům při zpracování IVP a PLPP
7. Pomoc v adaptaci a přípravě PLPP pro žáky cizince
8. Konzultace s TU nad Osobními spisy žáků 1. Ročníků
9. Metodická činnost – učební materiály k tématům v předmětech Osobnostní výchova a Úvod do předmětu
10. Metodická pomoc vyučujícím při zavedení PLPP a IVP do praxe
11. Depistáž žáků ohrožených školním neúspěchem na základě podkladů TU po Pedagogické radě za každé klasifikační období školního roku
12. Řešení prospěchových, výchovných a osobních problémů žáků formou individuálních i skupinových pohovorů
13. V případě nutnosti ve spolupráci s dalšími členy ŠPP zajišťovat odborné služby PPP, SPC a SVP
14. Poskytování odborné pomoci zákonným zástupcům při řešení výchovných a výukových problémů žáků
15. Podporovat aktivní a plnohodnotné využití volného času žáků
16. Metodická činnost – diagnostika třídního klimatu ve třídách, dotazníková šetření, podpora TU v realizaci výukových témat v předmětech Úvod do studia a Osobnostní výchova
17. Podílení se na naplňování podpůrných opatřeních žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Ve spolupráci s dalšími členy ŠPP vytvářet optimální podmínky pro žáky s mimořádným nadáním (podpora ve sportu, zpěvu, odborných dovednostech – účast na soutěžích)
19. Úzká spolupráce s metodiky prevence na plnění Preventivního programu
20. Průběžné hodnocení účinnosti popř. Úpravy IVP a PPLP
21. Zajištění besedy na IPS (Informační a poradenská služba pro volbu povolání) na Pracovním úřadě Hradec Králové pro žáky závěrečných ročníků
22. Setkávání se a spolupráce s výchovnými poradci ZŠ a SŠ

23. Zpracování poznatků ze školení a jejich předávání pedagogickým pracovníkům
24. Vedení písemných záznamů dokumentujících činnost VP

4. Plán školních metodiků prevence

1. Pomocí orientačního šetření (anket, dotazníků) vyhledávat žáky problematickými projevy sociálně patologického chování
2. Spolupracovat s třídními učiteli se zachycováním varovných signálů a sledováním rizikových faktorů sociálně rizikových jevů.
3. S ostatními členy školního preventivního pracoviště koordinovat poskytování poradenských a preventivních služeb žákům a pedagogickým pracovníkům školy.
4. Spolupracovat s členy školního poradenského pracoviště na tvorbě obsahu preventivního programu v závislosti na stávajícímu klimatu školy, vyhodnocení rizikového chování žáků a nabídce spolupracujících organizací.
5. Vyhodnocovat aktuálního klimatu ve třídách na základě informací od ZŘ, TU, vedoucích středisek, VP, školního asistenta a environmentálních koordinátorů při pravidelných setkáních ŠPP.
6. Aplikovat způsob motivování žáků ke studiu technických oborů za pomocí finančního nástroje projektu „Podpora středního vzdělávání královéhradeckého kraje“.
7. Spolupracovat s TU na zachycování varovných signálů spojených s možností vzniku a rozvinutí rizikových jevů, primárně záškoláctví ale i ostatních jevů (závislostí, násilí, vandalismus, sexuálního zneužívání…)
8. Seznámit všechny třídy školy s členy ŠPP a jejich náplní práce a možností kontaktu s nimi ve vyhrazených hodinách nebo e-mailem.
9. Prezentovat nabídky volnočasových aktivit. Organizování besed, zážitkových programů, soutěží, environmentálních aktivit, kulturních a sportovních akcí. Využívat nabídky organizací, které se zaměřují na prevenci patologických jevů.
10. Podílet se na vytváření krizových plánů školy a doporučených postupů při výskytu vybraných rizikových forem chování žáků školy v součinnosti s metodickým doporučením MŠMT.
11. Podílet se na doplňkové nabídce pro náplň vyučovacích hodin Úvodu do studia, Osobnostní výchovy, Občanské výchovy a třídnických hodin při práci TU s kolektivem třídy při aktivitách, zaměřených na multikulturní prvky, integraci cizinců, projevech rasizmu, xenofobie…

12. Vyhodnocovat nabídky a následně realizovat aktivity odborných pracovišť, orgánů státní správy, které působí v oblasti patologických jevů např. Salinger, Prostor-Pro, PČR…
13. V případech závažných porušení ŠŘ v souvislosti s rizikovými jevy a po projednání situace s TU a vedením školy se podílet na informování rodičů a sociálně právní orgánů (u nezletilých žáků), případně PČR. Podílet se na vedení písemné dokumentace (oznámení TU, postup řešení, návrhy opatření, opatření).
14. Ve spolupráci s vedením školy informovat ostatní učitele školy

5. Tiskopisy

Případová konference	
Třídní učitel:	
Žadatel:	
Důvod služby:	
Datum setkání:	
Přítomni:	
Shrnutí:	
Další plán:	
Datum dalšího setkání:	
Službu a záznam provedl:	

Oznamující učitele:	
OZNÁMENÍ	
Třídní učitel:	
Žák:	Třída:
Popis situace / porušení Školního řádu:	
Situaci byli přítomni	Podpisy:
V Hradci Králové dne:	Podpis oznamujícího učitele:

Žádost o intervenci ve třídě/ jednání se žákem		
Třída:	Školní rok:	Třídní učitel:
Žadatel:		
Důvod žádosti o službu: (popis problému, dosavadních poznatků a jednání)		
Podpis žadatele o službu		Datum:
Žádost přijal:		Datum:
Vyjádření člena ŠPP k postupu řešení: Žadatel/třídní učitel informován dne:		

Krizová intervence ve třídě/ jednání se žákem	
Třídní učitel:	
Žadatel:	
Datum setkání:	
Přítomní:	
Podpis žáka	
Datum případného dalšího setkání:	
Službu a záznam provedl: Hradec Králové dne:	

Zápis z výchovné komise	
Třídní učitel:	
Jméno a příjmení žáka:	
Důvod setkání:	
Datum setkání:	
Přítomni jednání:	
Průběh setkání:	
Výchovná opatření:	
Shrnutí, další plán:	
Datum dalšího setkání:	
Službu a záznam provedl: Podpis výchovné poradkyně/dalšího člena ŠPP: Podpis zástupce vedení školy: Podpis zákonného zástupce/zletilého žáka:	

Motivační rozhovor		
Třída:	Školní rok:	Třídní učitel:
Datum setkání:		
Přítomní:		
Datum případné další podpory:		
Službu a záznam provedl: Hradec Králové dne:		

6. Seznam použitých zkratek

RCH	Rizikové chování
OSPOD	Orgán sociálně-právní ochrany dětí
PČR	Policie České republiky
PPP	Pedagogicko-psychologická poradna
SPC	Speciální pedagogické centrum
ŠPZ	Školní poradenské zařízení
PPRCH	Primární prevence rizikového chování
ŠMP	Školní metodik prevence
VP	Výchovný poradce
ŠPP	Školní poradenské pracoviště
ŠVP	Školní vzdělávací program
PP	Preventivní program
TU	Třídní učitel
IVP	Individuální vzdělávací plán
PLPP	plán pedagogické podpory
OMJ	žáci s odlišným mateřským jazykem